

62. évf., 2008. I. 24., ára 50 dinár

3

Jó Pajtás

Szárnyalás Hóországban

A jövő heti Jó Pajtás címdala és posztere

A hét fotója

Miközben e sorok írásakor nálunk hét ágra süt a nap, és az igen kellemesnek érzett majd tíz fokos hőmérsékleten tavaszi szél mozgatja a kopasz fák legvékonyabb ágait, a világ másik végén bizony megmutatja fogát a tél. A hét fotója az Egyesült Államok északi részén készült, ahol a hóvihar számtalan autót temetett be, sok volt a karambol és a lecsúszás is. Persze nálunk is szokott ilyen idő lenni, lehet, hogy meg is érkezik hamarosan... Hiszen nem ette még meg a kutya a telet!

Kedves versem

Orbán Ottó

Hallod-e, te sötét árnyék

Lászlóffy Aladárnak

Hallod-e, te sötét árnyék, ember vagy-e vagy csak árnykép.
Nem vagyok én sötét árnyék, sem ember, sem pusztaság árnykép,
Égi boltban kabát vagyok, rézgombjaim a csillagok,
Égi boltban kabát vagyok, rézgombjaim a csillagok.

Ha te vagy az ég kabátja, én vagyok az, aki váltja.
Én vagyok az, aki vakon bámulok ki az ablakon.
Hívlak, Isten, nyújtsd a karod, mikor szemem eltakarod.
Hívlak, ha vagy, nyújtsd a karod, legyen úgy, ahogy akarod.

Nyisd meg nekem a dombtetőt, a dombtetőn a temetőt.
A dombtetőn a temetőt, adj odáig menni erőt,
Hadd készítsek ott heverőt, hadd feküdjem le a sárba.
Hadd feküdjem le a sárba, ahogy kulcs talál a zárba.

Búcsúznék már, de nem könnyű, szakad szememből a könnyű.
Ősz szakállal mennydörögve gyöngyöt szór az ég a rögre.
Szakad az eső a földre, fehér szemfedővel főd be.
Szakad az eső a földre, belemosódom a ködbe.

Nem hiszem, hogy van kedvenc versem. Hiszen esztétikai értelemben olyan fogalmak, mint kedves, kedvenc, szép, érdekes – nem jelentenek semmit. Vannak nagyon jó versek. Remekművek, amelyeket szeretek/szeretünk. Mint Orbán Ottó Hallod-e te, sötét árnyék című költeménye. Gyönyörűsége, megrázó élmény. A kifejezhetetlen képi áradása. Egyszer egy tanítványom közönség és bírálóbizottság előtt szavalta. Megállt a levegő a

teremben. Olyan hatása volt. A tanítványom továbbjutott, de megjegyezték, hogy ez egy pesszimista vers, ami nem illik egy tanulóhoz. Gondolom, semmit sem ért a költészetből, aki e versben pesszimista életérzést lel, másrészt a vers nem ruha, ami illik vagy nem illik valakire. A vers tolmácsolása hiteles és művészi lehet – vagy nem.

Bence Erika, egyetemi tanár, a Gyöngyhalász rovatvezetője

Jó volt, elmúlt a téli szünidő

Azt mondják az okosok, ha valamit nagyon szeretnél, teljesül a kívánságod. Hát mi nagyon is vágytunk már a hóra, hisz tavaly egy szem sem esett. Az idei szünidő hóval jött, hóval múlt. A tiszai töltésen annyian szánkóztak, hogy szinte el sem lehetett arra menni, a lejtőről ne is beszéljünk. Akinek nem adatott meg, hogy a hegyekbe menjen síelni, az kiszánkózhatta magát itthon is istenigazából, még utaznia sem kellett.

Az **őbecsei petőfisek**, mint minden évben, ezúttal is Maljovicára mentek levegőváltásra, a síelés szerelemesei meg síelni. Persze **Jáger Stevo** tanár úrnak köszönhetően.

Az iskola tanári szobájában vagyunk, mégpedig az ötödikes **Sinkovics Áron**, a hatodikos **Máté Enikő**, a hetedikos **Jovanović Péter**, s a nyolcadikos lányok: **Varga Sarolta**, **Nagy Szanella**, **Bálint Beáta**, **Kucsera Emese**, **Bennárik Anna** és **Máriás Mónika**.

Körülüljük a nagy asztalt, s szinte egymás szavába vágva mesélik az élményeiket.

Mónika és Anna először volt teletni. Mindketőjüknek teljesült az álma: megtanultak síelni.

– Mindjárt az első nap síiskolába mentünk – mondja Mónika –, s hamar megtanultuk a síelés fortélyait. Igaz, hogy első nap elestem, mikor először mentem föl a tányéros fölvonón, s kikapcsolódott a sílécem. Mivel nem tudtam ott fönt újra felkapcsolni, lesétáltam a fölvonóig. Nagy öröm számomra, hogy megtanultam síelni.

– Én is először mentem – kapcsolódik a beszélgetésbe Anna –, s mindennap megtanultunk valamit. Jó tanítónak bizonyult Torta, a síoktatónk, nemcsak azért, mert megdicsért, hanem mert már az első nap mehettem a fölvonóval föl, hogy aztán megpróbáljak lesiklani. Elutaztunk a Rila hegy déli oldalán lévő Borovecbe. Ez egy igazi síparadicsom sok szállodával, üzlettel, jó pályákkal. Esténként sokan síelnek a megvilágított pályákon. Különben Maljovicán is jó, a síelés mellett sokat szórakoztunk, megismerkedtünk a piroti fiúkkal.

– Síeltem a megvilágított pályákon – dicsekszik Enikő –, mikor Borovecbe jártunk. Nagy

élmény volt, az üléses fölvonókkal közelíteni meg a csúcst. (Mert Maljovicán csak tányéros meg csákányos van.) Meg persze a piros pályákon siklottam lefelé. Az idén már olyan gyorsan száguldoztam a pályákon, hogy apukám nem ért utol. Ott volt a szimpátiám is, gyakran láttuk egymást síelés közben.

– Én meg már első nap a feketén jöttem le – vág közbe Bea. – Kikapcsolódott ugyan a sítalpam, s csúsztam lefelé, de nem lett semmi bajom. A szimpátiámmal, egy piroti fiúval megbeszéltük, hogy jövőre ismét elmegyünk Maljovicára. Igaz, hogy az utolsó három órában tetszett meg.

– Nekem is kikapcsolódott a sítalpam, s én is csúsztam vagy tíz métert – meséli Emese –, s lila lett a térdem az ütéstől. Különben nagyon szép ott, első nap a nagy hóesés gyönyörű látvány volt. Az őbecsei szimpátiámmal az utolsó napon már együtt síeltünk.

– Ötödik alkalommal jártam Maljovicán – teszi hozzá Szanella –, s nekem is nagyon szép ott minden. Meg is tanultam már jól síelni, főleg a fekete pályákon siklottam lefelé. Jó volt a társaság, esténként kártyáztunk, szórakoztunk, megismer-

kedtünk a macedón fiúkkal. Én is elmegyek jövőre is, s megtanulok hódeszkázni (snowboard).

Péter szerint az idei síelés volt a legjobb.

– Már negyedszer mentem Maljovicára – mondja –, és kétnapi síelés után megtanultam hódeszkázni. A társaság is jó volt, s esténként mentünk a lányokhoz. Mikor már későre járt, elküldtek minket, nem engedték, hogy ott aludjunk. Esténként a közelben lévő Mehanába is eljártunk pizzára meg szórakozni.

– Tényleg jó volt a társaság – teszi hozzá Sarolta –, a Mehanában, de a szállodában is jókat szórakoztunk. Heten aludtunk egy szobában, s esténként kártyáztunk a fiúkkal. Én már jártam Szlovéniában, s ott tanultam meg síelni, úgy-hogy itt már mindjárt a piros és fekete pályákon siklottunk lefelé.

Áron is negyedszer volt teletni, s elmondása szerint igen jól érezte magát.

– Kicsit hosszú volt az út – kezd a mesélésbe –, de ott aztán jó volt az ellátás, a pályákon napközben lehetett enni sült krumplit, pizzát. Leginkább én is a fekete pályákon siklottam lefelé.

Akkor jövőre ismét Maljovicán!

Koncz Erzsébet

Szünidei foglalkozások a könyvtárban

Egyre kevesebb az olvasó fiatal

A szabadkai Városi Könyvtár gyermekosztálya a téli szünidő alatt is szervezett foglalkozásokat a gyerekeknek **Színházi kalandozások ismert mesékkel** címen. A négynapos szünidei foglalkozáson a résztvevők fakanálból és különféle anyagokból készítették el a Piroska és a farkas, valamint a Három kismalac című mesék bábfiguráit. A bábok három napig készültek, a negyedik napon pedig eljátszották egymásnak a meséket.

Omerović Heléna, a gyermekosztály informátora elmondta, hogy a foglalkozások célja többek között az volt, hogy a gyerekeket könyvtárlátogatóvá s ezáltal olvasóvá neveljék, ugyanakkor a tolerancia kialakítására is nagy hangsúlyt fektettek, mivel a munka és a bemutatott mesék két nyelven folytak. Így a Piroska és a farkas című mesét szerb nyelven adták elő a magyar gyerekeknek, a Három kismalacot pedig magyarul hallgatták végig a szerb ajkú gyerekek. A Városi Könyvtár gyermekosztálya havonta szervez hasonló foglalkozásokat, melyek mindig valamilyen téma, esemény köré csoportosulnak. A könyvtár által megszervezett kreatív műhelyek ingyenesek, melyeken bárki részt vehet, bár ezek a programok főként az alsó osztályos gyerekek körében népszerűek. Húsz-harminc fős csoportok vesznek részt egy-egy foglalkozáson. Mivel a gyermekosztály hely hiányában nem tud ennél több gyerekkel egyszerre foglalkozni, az érdeklődőknek előre be kell jelentkezni. A jövőben azt tervezik, hogy ezeken a foglalkozásokon elsősorban a könyvtártagok vegyenek majd részt, s máris tervben van egy kvíz szervezése, melyre a második félévben lesz. A kvíz célja, hogy minél nagyobb gyermektömeget mozgassanak meg általa, s ne csak az alsó osztályokba járók, hanem a felsősök érdeklődését is felkeltse. Annyi máris tudható, hogy öt témakörben folyik majd a vetélkedő, ezek pedig a mesék, versek, novellák vagy regények, a gyermekújságok és az enciklopédiák. A harminc legügyesebb tanuló jutalomban részesítik.

A Városi Könyvtár gyermekosztályát főként az alsó tagozatokba járók látogatják, az idősebb korosztály ritkábban veszi igénybe a könyvtári szolgáltatásokat. Akkor is főként a házi olvasmányokat kölcsönzik ki, vagy egy-egy beszámolóhoz keresnek irodalmat, és egyre kevesebb azoknak a száma, akik valóban szeretnek olvasni s szívesen forgatnak egyéb regényeket is. A gyerekek körében az enciklopédiák örövendek nagy népszerűségnek, és a Harry Potter-láz sem hagyott alább, melynek izgalmakban bővelkedő, pörgős cselekménye még mindig vonzza a fiatal olvasókat.

Sztojánovity Livia
Molnár Edvárd fotója

A három kismalac

Téli szünet a suliban

Érdekes programok csipetnyi tanulóssal

Az idei téli szünidő mozgalmas volt, ugyanis a szabadkai iskolákban különféle foglalkozásokat szerveztek a tanulók számára, melyeket a tanítók és tanárok állítottak össze. A négy iskolai órát felölelő program tervét a tanárok határozták meg abból a tantárgyból, melyet év közben is előadnak, s ezek az órák pótként, emelt szintű vagy pedig szabadaktívítási óráként valósultak meg. Minden tanuló szabadon dönthetett, melyik tantárggyal akar foglalkozni a szünetben, de a tanárok is összeállíthattak egy kisebb tanulócsoporthat, aszerint, hogy a terveket kiknek szánták. Volt olyan tanár, aki versenyre készítette fel a kimagasló eredményű tanítványait, és volt, aki pótorát tartott matematikából, hogy felzárkóztassa a gyengébbeket. A **Széchenyi István iskola** tanulóinak igen színes programkínálat állt rendelkezésre. Foglalkoztak origamival, volt újságírói szakkör, drámacsoport, tambura- és citerazenekar, néhány tanár elkísérte tanulóit a múzeumba, kiállításra és volt, hogy az órákat a könyvtárban tartották meg.

Slobodanka Brandt, az iskola tanárnője műszaki oktatásból szervezte meg a négy órát, mely kreatív műhelyként valósult meg 12 tanuló részvételével. A kreatív műhely már előzőleg is nagyon népszerű volt a diákok körében, és a társaság, no meg egy kis zene megteremtette a jó hangulatot, mely az elkészült munkákon is tükröződik. Különböző agyagedényeket, csészéket, vázákat festettek, valamint kulcstartókat, nyakláncokat és dísz tárgyakat is készítettek. Egy új technikával dolgoztak, az úgynevezett dekupázssal, melyhez akrilfestéket használtak, illetve glinamból formáztak apróbb emléktárgyakat, melyből végül

összejött egy kisebb kiállítás is. A tanárnő bár végig részt vett a munkában, igyekezett mindenkit arra ösztönözni, hogy a saját ötletét valósítsa meg, s kifejezésre jusszon a tanulók egyéni kreativitása. Miután megszülettek a tervek, a rendelkezésre álló időt a megvalósításra fordították, majd egy rövid értékelés is elhangzott. A hasonló műhelyek nemcsak a kreativitást fejlesztik, hanem erősítik a csoportszellemet, a művészi hajlamot, a kez ügyességét, lehetővé válik új technikák elsajátítása és a különféle anyagokkal való munka. Az itt szerzett tapasztalatok másutt is kamatoztathatók, arról nem is beszélve, hogy ez a néhány óra nemcsak műszaki oktatásból, hanem egyéb tantárgyak esetében is sokkal kötetlenebbül telt el, mint egy hagyományos iskolai óra, s mindenki kellemes tapasztalatokkal lett gazdagabb.

Sz. L.

Egy kis kiállítás a munkákból

A fény felfedezése a festészetben

A művészetet az emberek felfedező kedve és szépérzéke táplálja. Mindkét tényező hatással volt arra a festőcsoportra, amely a 19. század második felében Párizsban élt. Őket is a városi polgárok kifinomult érzéke vezette. Észrevették az egyszeri, az abban a pillanatban elenyésző mozgások varázsát, megérezték a változó napszakok váltakozó hangulatait. Mindezt rögzítették képeiken. Mivel mindig első benyomásaikat ábrázolták, a francia impression (benyomás) szóból képzett kifejezéssel impresszionistáknak nevezték őket. Elsősorban a város iránt érdeklődtek. Néhányan Párizs körútjainak rohanó életét festették, a nagyváros élénk színeit, kápráztató fényeit.

A valósághoz fűződő új kapcsolatuk révén eljutottak a külvárosi utcák szépségének felfedezéséig. Ezt tanúsítja Alfred Sisley egy festménye is. Mindenütt felfigyeltek a színek gazdagságára.

Az impresszionistáktól tanulta meg Vincent van Gogh (1853–1890), miképpen

Alfred Sisley: Louveciennes-i országút (1873. Párizs, Louvre)

lehet a napfény ragyogását, világosságát visszaadni. De ő kevésbé akart művésze-

tével a gazdag polgárok kedvében járni, mint az impresszionisták.

Veronika kendője

A „Veronika kendője”-ként számon tartott vászondarab rendszeres elfoglaltságot ad korunk történészeinek és a lepetlan tudósainak.

A hagyomány szerint amikor a keresztyét cipelő Krisztus a Golgota felé tartott, a hosszú úton egy Veronika nevű asszony lépett elé, kendőt nyújtott át neki, hogy azzal törölje le arcáról a vért és az izzadságot. A kendő pedig megőrizte a Megváltó arcának vonásait.

A kendő további sorsát ezután évszázadokon át homály fedte. Annyi bizonyos, hogy a 12. századtól 1608-ig a Szent Péter-székesegyházhoz tartozó kápolnában őriztek egy ilyen textíliát, amelyet a kápolna lebontásakor állítólag a vatikáni archívumnak adtak át. Attól kezdve azonban szint egészen napjainkig senki nem látta, és nem is hallott felőle. A közelmúltban viszont Heinrich Pfeiffer, a Római Gregorián Egyetem docente tíz év kutatás után azzal a meglepő bejelentéssel állt elő, hogy megtalálta Veronika kendőjét, mégpedig a közép-olaszországi Manopello kapucinus kolostorában. Az általa bemutatott zsebkendőnyi, majdnem átlátszó vásznon barnás-vöröses foltok láthatók, amelyek egy szakállas férfi képmását rajzolják ki. Az arcvonások meglepő hasonlóságot mutatnak a torinói leplen látható arccal.

Felmerül a kérdés, hogyan kerülhetett a kendő Manopelloba. A kapucinusok által megőrzött régi dokumentumok szerint egy

katona felesége adta el a kendőt az egyik helyi nemesembernek, hogy ezzel váltsa ki fogoly férjét, majd ettől az embertől került a barátokhoz, akik üveglapok közé helyezték, ezüstözött, aranyozott diófakertet készítettek neki, és felakasztották a falra, ahol aztán máig lógott.

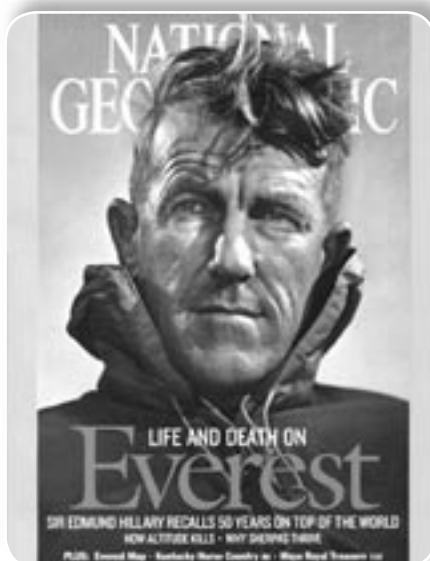
Egyelőre csak az tűnik biztosnak, hogy a kendőre rengeteg tudományos vizsgálat vár még, mire kiderül, hogy hiteles-e vagy csak ügyes hamisítvány, és az is valószínű, hogy parázs vitákat robbant majd ki a kutatók között.

A Csomolungma meghódítója

Múlt heti sajtóhír: 88 éves korában meghalt Sir Edmund Hillary hegymászó és utazó, aki elsőként jutott fel a Mount Everestre avagy nepáli nevén a Csomolungmára – jelentették be hazájában, Új-Zélandon. „Sir Ed átlagos új-zélandinak mondta magát, átlagos képességekkel. Valójában kimagasló személyiség volt. Hősies személyiség, aki nemcsak a Mount Everestet győzte le, de egész életét eltökéltség, szerénység és nemeslelkűség jellemezte” – méltatta Helen Clark, a szigetország miniszterelnöke.

1919-ben Aucklandban született. Első világháborús veterán apja újságszerkesztőként dolgozott, de összekülönbözött a kiadóval, ezért vidékre költözött, és méhésznek állt. Fiát nagyon szigorúan fogta. Edmund naponta két órát utazott az iskolába, az időt olvasással ültötte el. A szegénylős fiúnak nehéz sora volt, ezen tulajdonsága egész életében elkísérte: már ünnepelt hegymászó volt, amikor 1953-ban megkérte leendő nejeinek kezét – azaz csak meg akarta kérni, a lánykérést végül az anyósa bonyolította le.

Nagyon ügyetlen sportoló volt, így egyelőre csak könyvei fölött gubbasztva ábrándozott a kalandokról. Tizenhat éves korában egy osztálykiránduláson látott először havat, és nagy örömeire szolgált, amikor kiderült, hogy alkata és kitartása révén alkalmas a hegymászásra. Közepes tanuló volt, ki is maradt az iskolából, és apjának segített a méhészkedésben. A második világháború idején a légierőnél szolgált, de megsebesült és leszerelték. Ekkor vette fejébe, hogy megmássza a világ legmagasabb hegyét, az addig emberi láb nem érintette Mount Everestet. A Harmadik Saroknak is nevezett csúcs tartotta magát: az Északi-sarkot 1909-ben, a délit 1911-ben elérték, de a Csomolungma (magyarul: a Föld istenasszonya) meghódítására indított 15 expedíció mind kudarcot vallott. Hillary mindent e célnak rendelt alá, 1951-ben utazott először a Himalájába és részt vett az Eric Shipton vezette sikertelen brit Everest-expedícióban. A nagy alkalom 1953-ban következett el számára. Ekkor csatlakozott John Hunt 400 fős csapatához, mely igen alapos szervezést követően március 10-én indult útnak. Az első sikertelen csúcstámadás után ő és Tenzing Norgay kapott lehetőséget. A 8500 méteren felállított kilences táborban töltötték az éjszakát. Május 29-én reggel fél hétkor, mínusz 27 fokban, kitűnő időjárási körülmények közt indultak, s öt órával később, délelőtt 11.30-kor egy keskeny hógerinc tetején ketten egyszerre léptek szó szerint is a világ tetejére. Gyönyörködtek a panorámában, fényképeztek, s négy (brit, ENSZ-, nepáli, indiai) lobogót tűztek ki. Visszatérve élete valószínűleg első és utolsó, szűkszavú káromkodásával vezette le feszültségét: „Elintéztük a kurafit” – mondta a többieknek.

A nagy hírt – persze már szalonképes formában – titkos rádióüzenetben tudatták Londonnal, hogy elsőként II. Erzsébet királynő június 2-i koronázási ünnepségén tehessék közzé.

A Mount Everest meghódítása hatalmas szenzáció volt, hasonlót csak a tizenhat évvel későbbi Holdra szállás keltett. Az egyszerű aucklandi méhészfű mai értelemben vett világsztár lett. Visszatérésük után Indiában és Nepálban is nagy ünnepségekkel fogadták őket, Tenzinget egyesek szó szerint istenként kezdték tisztelni, azt gondolva, hogy Buddha vagy Siva reinkarnációja, Hillary-t pedig II. Erzsébet angol királynő lovaggá ültette (Tenzingnek csak a György-érdemérem jutott). Hillary néhány évig csak utazott, élménybeszámolókat tartott, és ünnepelték, ahol csak járt. Becsületére legyen mondvá, nem szédítette meg a csillogás: mindig szerényen nyilatkozott, a diadalt a csapat és nem egymaga érdemének tulajdonította.

Újabb hegymászó expedíciókat vezetett, összesen 11 hatezer méteren felüli csúcsra ért fel a Himalájában, 1958-ban traktorokkal szelte át az Antarktisz, Amundsen és Scott után harmadiként érte el a Déli-sarkot. Az ötvenes-hatvanas években fél tucatszor járt a Himaláján, 1960-ban nagy hírverést kapott expedícióval próbált (hiába) a titokzatos hegyi ember, a jeti nyomára bukkanni, 1977-ben a Gangeszen hajózott fel annak forrásáig. 1985-ben Neil Armstrong társaságában egy kétmotoros repülővel leszálltak

Hillary és Norgay

az Északi-sarkon is. Ezzel ő lett az első ember, aki járt a Föld mindkét pólusán és a Mount Everesten – amit a harmadik pólusnak is szoktak hívni.

Hillary számos könyvet írt, filmet forgatott, előadást tartott, ebből származó bevételeinek jelentős részét a nepáliak megsegítésére, iskolák, kórházak építésére fordította. 2003-ban, a Mount Everest megmászásának 50. évfordulóján, a nepáli kormány egy ünnepség keretében tiszteletbeli nepáli állampolgárságot adott Hillarynek. Nepálban érte annak idején élete legnagyobb tragédiája is: 1975-ben felesége és egyik lánya repülőbaleset áldozata lett Katmandu közelében. Hat évvel később maga is csaknem életét vesztette hegyibetegség következtében, és azóta is többször fellépett nála tüdővízenyő nagy magasságban. Lelki egyensúlyát azonban visszanyerte: másodszor is megnősült, egy hegymászó társa özvegyét vette el. Sir Edmund Hillaryt számos megtiszteltetés érte és még több kitüntetés birtokosa, 1985-ben Új-Zéland indiai, nepáli és bangladesi nagyköveteinek nevezték ki; ezt a tisztséget négy és fél évig töltötte be.

Életének nagy részét szentelte a nepáli serpák megsegítésének is. 1953-ban létrehozta a Himalája Alapot, ezen keresztül több iskolát és kórházat építettek a vidék elszigeteltebb településein. Tiszteletbeli elnöke az Amerikai Himalája Alapítványnak is, és az ő arcképe díszíti az új-zélandi ötdolláros bankjegyet. Csak az zavarta, hogy az egykor oly titokzatos Csomolungma, ahol olykor sorba kell állni a feljutásra várva, mára szemétdombbá vált, s öt és fél ezer méteres magasságban már internetkávézó is nyílt a hegyoldalon...

Mount Everest (Csomolungma), az ázsiai Himalája hegység, és egyben a földkerekség legmagasabb hegycsúcsa. Kína (Tibet) és Nepál határán van, 8848 méterrel emelkedik a tengerszint fölé. Földrajzi (GPS) koordinátái 27° 59' 17" N, 86° 55' 31" E, első megmászás: 1953. május 9. (Edmund Hillary, Tenzing Norgay). Legkevesbé nehéz megmászási útvonal: délről.

A hosszú vándorút

A magyarság igen régi népalakulat. Elődeink, az ősmagyarok, valamikor két és fél-háromezer évvel ezelőtt váltak önálló néppé, ekkortól nevezzük magunkat magyarnak, s beszéljük a finnugor nyelvcsaládba tartozó nyelvünket.

Amikor az ősmagyság önálló néppé lett, nagyjából abban az időben a tágas eurázsiai pusztaságokon a földművelő és állattartó népek körében viszonylag rövid idő alatt új gazdálkodási forma alakult ki, a vándorló-legeltető állattartás vagy más néven a nomadizmus.

Természeti katasztrófa (tartós szárazság, egymást követő kemény telek) vagy külső veszély esetén állataiknak új legelőterületet, maguknak új szállásokat kerestek. Az új hazát legtöbbször fegyverrel kellett megszerezni, fennmaradásuknak azonban nem volt más módja.

A népvándorlások tovagyűrűző hullámai többszöri s elérték őseinket. Írásos bizonyíték hiányában nem tudhatjuk, hogy hányszor és mi okból kellett szedniük a sátorfájukat, előrelátásból vagy kényszerből költöztek-e új szállásterületre. Annyi bizonyos csupán, hogy kialakulásuk színteréről több ezer kilométert tettek meg végleges hazájukig, a Kárpát-medencéig.

a „**harmadfű ló**” (= kétéves és hároméves ló) kifejezések, valamint a **horol** (=sekélyen karistol, sekélyen szánt) szavunk is.

A nyelvtörténeti adatok alapján ítélve, e meglehetősen laza közösség a Kr. e. 1000 és 500 közötti időben bomlott fel. Az előmagyarság feltehetően e szállásterület déli sávjában helyezkedett el, s hosszú folyamat után itt vált önálló néppé. Ekkortól nevezte magát magyarnak (e népnév feltehetően „beszélő ember” jelentéssel bírt), ekkori-

ban szilárdult meg népi azonosságtudata, s tekintette a középkorig megőrződött ún. csodaszarvas-monda ősi változatát eredetmondájának. Ezt az időpontot tekinthetjük tehát a magyar néppé válás (etnogenezis) folyamata lezáródásának, s ekkortól beszélhetünk magyar népről. Igaz, az ősmagyar és magyar népalakulat a későbbiekben még sokszor és sokat változott (néprészek szakadtak ki belőle, s idegen néprészek csatlakoztak hozzá).

Az őshaza

Az elmúlt évtizedek nyelvtörténeti és főképp régészeti vizsgálódásainak eredményei alapján valószínűbbnek látszik az, hogy a finnugor és szamojéd nyelvű népek távoli elődei mintegy 6–8 ezer évvel ezelőtt az Urál hosszan elhúzódó láncolatának zömmel a keleti oldalán élhettek, s innen rajzottak szét később nyugati és keleti irányba. E közösségnek az a csoportja, amelybe a mai obi-ugorok és magyar elődei tartoztak (az ugor közösség), a hegységtől keletre élt, az erdővidék déli peremén és a ligetes sztyeppe övezetében. A Kr. e. 2000 és 1000 közötti időszakban (a régészet nyelvén: a bronzkorban) itt váltak zömmel állattartó-földművelő néppé. Ebben az időben alakult ki az ugor nyelvek termelőgazdálkodásra vonatkozó, máig megőrződött szókincse: a **ló**, **nyereg**, **fél**, **ostor** szavak, a „**másodfű ló**” és

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Január 24.

Ma Timót, Veronika, Ferenc, Erik, Xénia, Erika, Bertram, Taddeus, Szaléz, Szalók, Vera napja van.

Ferenc

Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinisított Franciscus formájából származik. Assisi Szent Ferenc gyermekkori beceneve volt, melyet azért kapott, mert édesanyja francia származású volt. Jelentése francia.

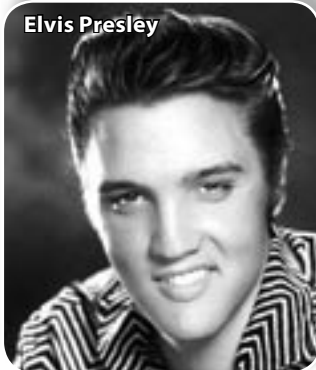
Erika

Germán, latin eredetű név, az Erik férfi-név női párja, gyakran tévesen azonosítják az erika növényfajta névvel. Jelentése nagyra becsült.

1458. január 24. (550 éve történt)

I. (Corvin) Mátyást, Hunyadi János ifjabb fiát választották a magyarok királyává V. László halála után az összegyűlt rendek, Hunyadi idősebb fiát, Lászlót ugyanis 1457-ben V. László kivégeztette.

1957. január 24. (51 éve történt)

Elvis Presley

Lemezfelvételen rögzítette Elvis Presley a Teddy Beart, első nagy sikerét.

1941. január 24. (67 éve történt)

Megszületett Neil Diamond, amerikai zenész, énekes. (Sweet Caroline, Holly holly)

Január 25.

Ma Pál, Henrietta, Péter, Henrik napja van.

Pál

A latin Paulus névből származik. Jelentése: kicsi, kis termetű férfi. Ezen a napon lett Saulusból Paulus, ezt a napot Pál fordulása napjaként is emlegetik.

Péter

Héber, görög, latin eredetű név, jelentése község. Péter apostol neve a Bibliában eredetileg az arameus Kéfa, Kéfas volt, ennek görög fordítása a Petrosz név. A magyar Péter változat a névnek a latin Petrus formájából ered.

1826. január 25. (182 éve történt)

Megszületett Gyulai Pál író, költő, kritikus, a Kisfaludy Társaság elnöke, Petőfi Sándor sógora. Felismerte, hogy a magyar irodalom fejlődésének kulcsa, ha nemzeti jellegét a népiesség teremti meg. Kiemelkedő regénye az Egy régi udvarház utolsó gazdája.

1924. január 25. (84 éve történt)

Megkezdődött az első téli olimpia a franciaországi Chamonix-ban. A Franciaországban rendezett első téli játékokat valójában csak 1926-ban nevezték ki olimpiának, 1924-ben a versenyek idején még a nyári olimpia kiegészítéseként, nemzetközi téli sportoknak hívták az eseményt.

Január 26.

Ma Vanda, Paula, Titusz, Timót, Viktorina napja van.

Vanda

Lengyel, német eredetű név, egy mondabeli királylány neve. Jelentése vend nő. Német jelentése biztonság, rejtettség, védelem, vessző, varázsvessző, bekerített hely.

Timót

A görög Timotheosz név latinos Timotheus formájának rövidüléseként keletkezett a Timót férfinév. Jelentése: Isten becsülője, Istent tisztelő.

1887. január 26. (121 éve történt)

Elkezdődött az Eiffel-torony építése Párizsban. Párizs jelképe, az Eiffel-torony Gustave Eiffelről (1832–1923), az építőről kapta a nevét, akinek mellszobra ma is látható az északi pillér tövében. Tiszteletre méltó gyorsasággal, 2 év, 2 hónap és 2 nap alatt épült fel a torony. Jelenleg a később felszerelt tévéantennákkal együtt 326 méter és 75 centiméter magas.

1905. január 26. (103 éve történt)

Dél-Afrikában megtalálták a Cullinan-t, a világ legnagyobb gyémántját. Súlyja

a megtaláláskor 3106 karát volt, amit 9 nagyobb és több kisebb részre vágtak, majd csiszoltak. A legnagyobb darab 530 karát (Star of Africa), Nagy-Britannia koronázásának része, a jogart ékesíti.

Január 27.

Ma Angelika, János, Angéla napja van.

Angéla

Görög, latin eredetű név, jelentése angyal, követ, hírnök.

1834. január 27. (174 éve történt)

Megszületett Dmitrij Mengyelejev kémikus, a periódusos rendszer megalkotója.

1919. január 27. (89 éve történt)

Meghalt Ady Endre költő, újságíró. A Nyugat első nemzedékének vezéregyénisége, nemzeti líránk egyik legnagyobb alakja.

1880. január 27. (128 éve történt)

Thomas Edison szabadalmaztatta az elektromos izzólamát.

Január 28.

Ma Károly, Karola, Ágnes, Tamás, Apollónia, Inez, Péter, Amália, Margit napja van.

Károly

A Károly két név egybeesése. Az egyik a régi magyar Karuly személynév. Jelentése karvaly, turul. A másik a latin Carolus rövidülése, mely a germán Karl névből származik. Jelentése legény, fiú.

1805. január 28. (203 éve történt)

Meghalt Csokonai Vitéz Mihály költő, író, műfordító, színész. Lilla-verseinek ihletője nagy szerelme, Vajda Julianna volt. Versei mellett kiemelkedik A méla Tempefői című színműve és Dorottya című vígposza.

1884. január 28. (124 éve történt)

Megszületett Auguste Piccard svájci fizikus, akinek elsőként sikerült közel 16000 méter magasságba repülnie. Augsburg közelében – egy repülési kísérlet során – elsőként érte el a 15 781 méter magasságot hidrogénnel töltött léggömbre függesztett, légmentesen zárt alumíniumgömbben, ahol az oxigénellátást palackból biztosította. 1953-ban 3150 méter mélyre merült a Tírrén-tengeren az általa kifejlesztett mélytengeri eszközzel, a batizskáffal. Kísérleteiben ikertestvére, Jean és fia, Jacques is részt vett. 1960-ban Piccard második batizskáffja, a Trieste a Mariana-árokban 10 916 méter mélységbe merült le, fedélzetén a professzor fia, Jacques Piccard és D. Walsh amerikai tengerésztiszt. A mai napig ez a mélytengeri merülés rekordja.

1986. január 28. (22 éve történt)

A Challenger amerikai űrrepülőgép a start után 73 másodperccel, Cape Canaveral felett 17 km magasságban felrobbant. Az embert szállító űrhajók

Felrobbant a Challenger

történetének addigi legsúlyosabb katasztrófája során valamennyi utasa (hat űrhajós és egy tanítónő) életét vesztette.

Január 29.

Ma Adél, Ferenc, Valér, Etelka, Jónás, Szaléz, Szalók, Adelaida napja van.

Etelka

Dugonics András névalkotása az Etelka című regényében (1788), az Etelke férfinévből, amely a germán eredetű Attila névnek vagy későbbi német Etzel származékának a régi magyar formája. A hun fejedelem germán, közelebből gót eredetű neve. A gót attá szó kicsinyítőképzős származéka. Jelentése: atyácska.

1837. január 29. (171 éve történt)

Párbajban meghalt Alekszander Puskin orosz író, költő, drámaíró.

1860. január 29. (148 éve történt)

Megszületett Anton Pavlovics Csehov orosz drámaíró. (Sirály, Cseresznyés kert)

Január 30.

Ma Gerda, Martina, Gellért, Orgona, Jácinta napja van.

Martina

A latin Martinus női párja, jelentése Mars Istenhez hasonló, merész, bátor.

Gellért

Germán eredetű név, a Gerhard, Gerhart névből származik, jelentése gerely, dárda, erős, kemény.

1818. január 30. (190 éve történt)

Megszületett Görgey Artúr honvédtábornok, emlékiratíró, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kiemelkedő alakja. Világosnál feltétlenül nélkül letette a fegyvert. Történelmi szerepének megítélése a mai napig ellentmondásos.

1933. január 30. (75 éve történt)

Kancellárrá nevezték ki Hitler, és ezzel megkezdődött a második világháború előkészítése.

1995. január 30. (13 éve történt)

Meghalt Gerald Durrell brit zoológus és író. Személyes élményeire támaszkodva szórakoztató stílusban írta meg ismeretterjesztő állattörténeteit (Családom és egyéb állatfajták; Madarak, vadak, rokonok; Noé bárkáján). Írásaival a Jó Pajtás oldalain is gyakran találkozhattok.

A lúd

A lúd az álmadarak családjához tartozik, azért, mert madárnak madár ugyan, de röpködni legfőképpen ha annyira tud, mint annak idején Farmann tudott. A lúd testét tollazat borítja, amely nemcsak télen, hanem nyáron át is jó melegben tartja a testét. E tollazat színe fehér, ami által az egész lúd fehér, mégpedig, ha feldobják is fehér, ha leesik is fehér. Nagyságára nézve a lúd közepes nagyságú állat, amennyiben jóval nagyobb a tyúknál, de jóval kisebb a disznónál. Rovarnak persze óriási lenne, őslénynek viszont parányi lenne, százlábúnak pedig rettentő nyomorék lenne, mert mindössze két lába van. A lúd igen formás madár, amikor jól meghízva az udvaron tipeg, hasonlít a kövér kofákhoz. Szép sárga csőre van, amely a fejéből előre kinyúlik, mert ha befelé nyúlna a fejébe, akkor nemcsak hogy nem tudna vele enni, hanem folytonosan ingerelné a torkát, és köhögni kellene. A lúd hangját, mely éppenséggel nem hasonlít Carusóéhoz, gagogásnak nevezik.

A fiatal lúd neve liba, ami annál különösebb, mert a tizenhat esztendőös falusi libákat, ha megöregsznek, nem lúdnak, hanem vén tyúknak nevezik.

Az eleven liba csupán falun fordul elő, ahol dacára annak, hogy a gyülekezési joggal kissé csehül állunk, még manapság is csapatosan legelész a mezőn, az úgynevezett libapásztor felügyelete alatt, aki maga is liba, s gyakran szerepel az operettekben és a mesékben, mint a királyfi szerelmese.

A lúd igen hasznos állat, ami alatt azt értjük, hogy az emberek levágják, s a húsát megeszik. Levágás előtt a ludat tömik, azaz erőszakkal etetik, tehát korántsem bánnak vele olyan rosszul, mint az emberekkel, akiket a legritkább esetben, levágás előtt azonban sohasem tömnek.

A ludat már a régi rómaiak is ismerték; ők csinálták azt a szép latin szót, hogy **tónaludátusz**, ami tulajdonképpen nem is igaz, mert nem úsz át, hanem csak egy kis darabon beúsz, aztán visszaúsz; ami a tón átúsz, az nem lúd, se nem hal, hanem csónak vagy úszóbajnok.

Kétféle lúd van: házilúd és vadlúd. Sokféle állattal van ez így, például van háziszamár és vadszamár, házinyúl és vadnyúl, de viszont csak állatokkal van így, egyéb használati tárgyakkal már nem, tehát ha van is házikabát, azért nincs vadkabát, mert ez utóbbit utcai kabátnak hívják.

A vadlúd valamivel kisebb, mint a házi lúd, igazi madár és nem álmadar, mert tud röpködni, sőt a V betűt is ismeri, mert röpködés közben a vadludak csapatja V betűt formál, éppen úgy, mint a darvak, amelyek szintén intelligens állatok. A V betű ismeretén kívül a vadlúd intelligenciájára vall az is, hogy őt az emberek nem eszik meg, mert a megevés ellen sikerrel tud védekezni, egyrészt azért, hogy a húsa rossz, másrészt éppen azért, hogy oly magasan röpködjön, hogy a legéhesebb embernek is csupán az étvágya száll föl odáig.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

Egerek és emberek

Az egér évszázadok óta az ember társa, de ritkán fogadják kitörő lelkesedéssel. Elfogulatlanul szemlélve vonzó állat, színe felül barnásszürke, alul kicsit világosabb. Farka legalább olyan hosszú, mint a feje és a törzse együtt. Elülső lábain négy, a hátulsókon öt ujj van. Igazi fészekrakó, azonnal összerág minden puha, jó hőszigetelő anyagot, és meleg fészket épít. Azt eszi, amit adnak neki, pontosabban, amihez hozzáfér.

Ha háziállatként tartjuk, először hozzá kell szokni a viselkedéséhez. Erős menekülési ösztönrel rendelkező állat, ezért soha ne felülről, hanem mindig oldalról közelítsük meg. Mint született egyensúlyozó művész, ketrecében szereti a kreativitásra ösztönző játékokat. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy a kis rágcsálók csak szürkületkor kezdenek aktívvá válni. Elvileg szelídíthetők. Mikor e sorok írója egy reggel kinyitotta a kenyértartót, két riadt apró szem villogott a zsemle között. Összefutott a család, a gyerekek egyszerre skandáltak: tartsuk meg, tartsuk meg. Végül Rezső – így neveztük el – otthonra lett a kenyértartóban, és a családi reggelnél mindig előmerészkedett. Így éltünk együtt

egészen tavaszig. Az első meleg reggelen Rezső már nem jött elő. Amilyen hirtelen jött, olyan hirtelen távozott. Mert egy egér is szabadságra vágyik.

Különleges növények

Minden növény különleges, mert képes valamire, amire a zöld növényeken kívül senki és semmi más nem képes: a napfény energiája segítségével szerves anyagokból szerves anyagokat állít elő. Ez a folyamat, amelyet asszimilációnak nevezünk, minden földi életnek – a mi életünknek is – az alapja. Mégsem nevezünk minden növényt különleges növénynek, hiszen a zöld növények jelenlétét – és tevékenységét – megszoktuk.

Mely növények nevezhetők mégis különleges növényeknek? Egyrészt azok, amelyek szélsőséges életkörülményekhez alkalmazkodtak; másrészt pedig azok, amelyek életformája eltér a szokásos növényi életformáktól.

Növények élnek az örök hó határától a sivatagok forró homokjáig. Mégis különleges növényi élőhelynek számít a rossz vízellátottságú vad kőszivárgás, meg a száraz szikla is. Különleges növényi élőhely ezek ellentéte a víz is. S különleges élőhely a fák kérge és ágelágazása, ahol az epifita növények élnek. (Azok, amelyek fák koronáján, törzsén megtelepedő, nem élősködő növények.) Itt a csapadék gyorsan lefut, s a növények száraz helyen élnek, ezért rendezkedtek be a víz tárolására és a levegő páratartalmának hasznosítására.

Különlegesek azok a növények, amelyek nem termések-magok útján szaporodnak, hanem „elevenszülők”. Van erre is példa. S különlegesek azok a növények is, amelyek szerves, állati eredetű táplálékkal egészítik ki a természet által szűken mért nitrogént: a ragadozó, rovarfogó növények.

akár fél éves száraz, meleg periódust is átvészelnének. A növénykének hazájukban többnyire csak a felső végük van a talaj fölött, a növény nagyobbik része a föld alá húzódik. A levelek felső végén fénytároló ablakocskák vannak, s az ezeken át behatoló napfény teszi lehetővé a belső fotoszintézist. Testükhöz képest virágaik nagyok. Szükségük van a nagy feltűnő virágokra, hiszen a megporzó rovarok a rejtőzködő növényeket nem veszik észre.

Kavicsnövényke

A Lithopsok magvetéssel szaporíthatók, virágzó növényekké váló felfelelésükhöz azonban idő, türelem és némi szakismeret is szükséges. A pozsgásokkal foglalkozó növénykedvelők úgy tartják, hogy a Lithopsok a „nyugdíjasok növényei”, mert a napközben munkahelyén tartózkodó ember virágaikat csak akkor látja, ha azok éppen a hét végén, vagy ünnepnapon nyílnak ki.

Adromischus

A varjúhájfélék (Crassulaceae) családjának fajai többé-kevésbé pozsgás levelű, egyéves vagy évelő növények. Csaknem az egész világon elterjedtek, különösen sok faj él Afrikában. A sziklás vidékek jellegzetes növényei, de a sivatagokból többnyire hiányoznak, mert a sós talajt nem viselik el. Afrikai eredetű pozsgás növények az Adromischusok, közel állnak a Cotyledonokhoz, ezért nálunk a fajok egy része Cotyledon néven ismert. Ha nyáron napfényes helyen tudjuk őket elhelyezni, s a telelési helyük világos és 8–10 fok hőmérsékletű, virágok nélkül is dekoratív növények.

A főleg Dél-Afrikában elterjedt kristályvirágfélék (Aizoaceae) szélsőségesen pozsgás növények. E család legismertebb növényei az apró termetű kavicsnövények, a Lithopsok. Az egyes növényké 2-3 cm nagyságúak, s mindössze két levélkéből állnak. Ez a forma teszi képessé őket arra, hogy

Kavicsnövényke virága

RÜGYFAKADÁS

Hangya voltam

Mindenkivel megeshet, hogy álom vagy ábrándozás közben valamilyen csodás mesevilágban találja magát. Velem is ilyesmi történt.

Egy reggel, mikor felkeltem, minden a szokásosan kezdődött, ám amikor elindultam az iskolába, különös dolog történt. Ahogy mentem, mendegéltem, zajt hallottam egy kis zsákcútból. Mivel az isten kíváncsinak teremtett, oda-mentem megnézni, hogy mi történik. Majdnem elájultam az ijedségtől. Egy gonosz boszorkány háborúzott egy gyönyörű tündérrel. A boszorkány meg akarta ölni a tündért, ezért kiütötte a kezéből a varázspálcát. Bosszúból ezt mondta:

*Idegesítő lányka,
Legyen most az ágyban,
S amikor felébred,
Legyen hangyácska!*

Abban a minutumban az ágyamban találtam magam. Amikor felébredtem, minden olyan óriásinak tűnt. Tíz percre kerültem, hogy lejusssak az ágyról. Abban reménykedtem, hogy álmodom az egészet, de mikor odaértem a tükrökhöz, nagy bánat töltötte el azt a picike hangyaszívet, mert meggyőződtem arról, hogy nem álmodom. Nem tudtam mit csinálni. Csak sírtam-ríttam.

Amikor már sírni sem bírtam, elhatároztam, hogy elmegyek, és megkeresem a tündért, mert abban reménykedtem, hogy ő vissza tud változtatni. Elindultam kifelé, de amikor az utcára értem, egy fiú rámlépett. Szerencsére a cipőjén rágógumi volt, így nem éreztem fájdalmat, mert belesüppedtem a rágóba. A cipő talpán utaztam egész a fiú házáig.

Levetette a cipőt, az anyukája pedig épp cipőtakarítást végzett. Egy hatalmas valamivel elkezdte leszedni a rágógumit. Nagy nehezen le is szedte én pedig röpültem a rágógumival a szemébe. Pár perc múlva megérkeztek a szemetesek, és bedobtak a többi szeméttel együtt a szemeteskocsi. Hosszú időbe telt, míg körüljártuk az egész utcát. Az volt a legrosszabb, hogy a többi szemét rám esett. A szemétdombon kiraktak, és ott maradtam egyedül. Megpróbáltam kimászni a rágógumiból, de nem jártam szerencsével.

– Elhagyott a szerencsém! – sóhajtottam. Ekkor jött egy erős szellő és felfordított a homokba. Nagy nehezen megfordultam, és nagy meglepetésemre fel tudtam kelni a rágógumiból. Rájöttem, hogy a homoktól váltam le. Mentem tovább a tündér keresésére.

Útközben eleredt az eső. Egy levél alá bújtam, hogy ne ázzak. Gyorsan elállt az eső, és kisütött a nap. Eszembe jutott, hogy nem mentem iskolába, és hogy anyu nemsokára hazaér a munkából. Még jobban pánikba estem. Mivel megéheztem, bementem egy kertes házba. A kertben egy asztalka volt és azon gyümölcs és sütemény. Alig hogy elkezdtem falatozni, két méhecske szállt le hozzám.

– Nézd, Zimm, milyen rusnya ez a lény, még szárnya sincsen! – mondta az egyik a másiknak.

– Ne is hallgass rá, barátom, ő mindenki ilyen! Engedd meg, hogy bemu-
takozzak. Zimm vagyok, ő pedig itt Zümm. És téged hogy hívnak? – kérdezte kedvesem Zimm.

– Mónika vagyok, és egy tündért keresek. Nem tudjátok, hol van? – kérdeztem.

– Nos, ebben azt hiszem, nem segíthetünk. Ilyesmiről nem hallottunk, de amúgy is mennünk kell, várnak a virágok! – válaszolta Zimm és elröpült.

Megint egyedül maradtam, és tovább mentem. Hosszas keresés után feladtam a reményt. Leültem egy levélre, és sírni kezdtem. Egyszer csak megfogott egy kéz, és felemelt. A tündér volt az.

– Köszönöm, hogy megmentettél! – mondta mosolyogva. Letett a földre, és ezt mondta:

*Aranyos hangyácska, / Legyen most az ágyban,
S amikor felébred, / Legyen újra leányka!*

Amikor felébredtem, a tükrökhöz szaladtam, és megkönnyebbülve láttam, hogy újra lány vagyok. Nagyon megörültem, és futottam anyukámhoz.

Vannak olyan álmaink, amelyekre szívesen emlékezünk vissza, mert jó kis kalandban volt részünk.

Fa Mónika, 5. osztály
Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Az állatok királya

Én az oroszlán jegyében születtem, és ezért emlékezetes számomra, amikor két vagy három évvel ezelőtt a palicsi állatkertben született egy kislányoroszlán. Sajnos, az anyukája nem akarta szoptatni, és a gondozói cumisüvegből etették. Kiarának nevezték el. Voltam meglátogatni a kis oroszlánt, és meg is simogathattam. A kis Kiarának barnás narancssárga puha szőr a bundája. A tappancsain párnás, finom a bőre, és nagyon játékos kis állat, pont mint egy kiscica. Amikor az állatkertbe látogatunk, az oroszlán ketrecénél mindig sokan állnak, és csodálják a büszkeségét, méltóságát. Nem véletlen, hogy az oroszlánt tartják az állatok királyának.

Dedovity Tomity Dina, 3. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Kedvenc könyvem

Az iskolában magyarból azt a feladatot kaptuk, hogy írjunk egy fogalmazást a kedvenc könyvről. Nem sokáig kellett gondolkodnom, mert egy könyv pici korom óta a szívemhez nőtt.

Kemény fedelű, nagy formájú, vékony könyv. A borítóján a színezés olyan, mintha egy fatörzset kettéhasítottak volna. A fedőlapon van egy kerek kivágás. Az első lapján egy kis házíki látható, fakerítéssel, ez pedig pont a kivágás alatt van. A fedőlappal jobb sarkában egy özikefej nézi ezt a nádfedeles kisházat. Az ötletes könyvborító kíváncsivá teszi az olvasót. Fazekas Anna írta ezt a könyvet, a címe pedig Öreg néne özikéje. A sok szép képet Rónai Emy rajzolta.

Anyukám nagyon sokat olvasott nekem, mikor kicsi voltam. Talán még járni sem tudtam, és mindig meseolvasás közben aludtam el. Négyéves lehettem, mikor magyarországi rokonoktól kaptam ajándékba az Öreg néne özikéje című könyvet. Attól a naptól kezdve mindennap ezt olvastam anyukámmal. Mindig úgy tartotta a könyvet, hogy lássam a sok szép képet benne.

– Attila, ma melyik mesét olvassam? – kérdezte meg minden este az anyukám.

– Az Öreg néne özikéjét – volt mindig a válasz.

Anyu már tudta fejből, és még ma is kis belepillantással el tudja mondani az egészet. Az első versszakaira még én is emlékszem, a hangsúly pedig még ma is ott cseng a fülemben, ha a könyvre nézek a könyvespolcon.

Biztos másnak mulatságos, hogy ez a kedvenc könyvem. Nekem sokat jelent, mert azok voltak igazán a szép esték, mikor anyu nekem mesét olvasott.

Mészáros Attila, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Mitológiai hősöm

A mitológiai történetek szerint réges-régen a Földet istenek, tündérek, szörnyek népesítették be.

Az istenek az Olümposzon éltek, felettük Zeusz uralkodott. Feleségét Hérának hívták, ő volt az istenek királynője. Az erdőben az istenek laktak, a fák között koboldok bujkáltak. A sűrű, zord részekben még óriások is lakoztak. Barlangok mélyén sárkányok, különös fantasztikus lények, szörnyek riogatták az embereket. Léteztek gonosz manók és jó tündérek is. A jó tündérek kedvesek, vidámak voltak. Napsugaras réteken, holdfényes patak partján táncoltak, énekeltek. Egy parányi tündért Echónak hívtak. Bájosan kacagott, kecsesen táncolt, és gyönyörű szép meséket tudott. Echo fejét dús, aranyzóke hajkorona ékesítette, mely csillogott a napsütésben. Kedves, hófehér arcocskája, pici, piros szájacskája és hatalmas okos kék szeme volt. A tündérek között ő volt a legkisebb és legszebb. Mindenki nagyon szerette. Kedvenc időtöltése a mesemondás volt. Kiült a virágos rétre és mesélt. Körülötte ültek a tündérek, manók, koboldok és kíváncsian hallgatták történeteit. A fa ágain még a madarak is elhallgattak, olyan kedvesen, csilingelt Echo hangja. Ez az aprócska, kedves tündér beleszeretett egy csendes, szegénylős fiatalemberbe, Nárciszba. Nárcisz nem tudott a tündér szerelméről. Mivel túlságosan félnék volt, még csak rá sem mert pillantani Echóra. A kis tündér meséivel szórakoztatta Hérát, amikor Zeusz a tündérlányokkal táncolt. Héra éktelen haragra gerjedt, amikor meghallotta, mit tett a férje, és a kis Echóra zúdította mérgét. A tündér soha többé nem mondhatott meséket, örökre csak mások hangját ismételhette. Nárcisznak sem vallhatott szerelmet. Nagy bánatában, szomorúságában elsorvadt, csak hangja maradt meg, a visszhang.

A visszhangról mindig jusson eszünkbe a szomorú, szerelmes kis tündér, Echo.

Ördög Emese, 7. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Fehér Ferenc: Daru-ballada. Kocsis Réka doroszlói tanuló rajza

Szeretnék hasonlítani Toldira

Kedvenc olvasmányom a Toldi. Az írója Arany János. A mű, tudom már, sok-sok kiadást megért. Mivel kötelező olvasmányról van szó, az én példányomat az úvidéki tankönyvkiadó adta ki 1980-ban.

Ebben az évben ismertem meg, a magyartanárnőm adta a kezembe. Részletesen foglalkoztunk vele, minden napra meg kellett tanulni egy versszakot az első énekből. Néha nehezemre esett, de örülök, hogy megtanultam, mert tegnap visszahallottam egy színész előadásában a tévében. Örültem, hogy vele együtt mondhattam a verset. Toldi Miklós azért lett a kedvenc hősöm, mert hatalmas ereje volt, és az erejét jóra használta. Nagyon szerette az édesanyját. Bencéhez, szolgájához is nagyon becsületes és hűséges volt. Bizonyítani akarta ártatlanságát, és tudta, hogy ezért el kell mennie a király elé. Az ország becsületét is megvédte úgy, hogy megölte a cseh vitézt.

„Én meg idejöttem feladni tetteimet, S várni vagy kegyelmet, vagy büntetésemet.”
„Ily bátran beszéle Miklós a királynak.”

Sok mindenben szeretnék hasonlítani Toldira, de főleg az erejében.

Nagyon sokszor gondolok rá, főleg akkor, mikor egy nehéz tárgyat nem tudok felemelni. Ilyenkor azt mondom: „Bárcsak itt lenne a nagyerejű Toldi, az én kedvenc hősöm!”

Még nem találkoztam vele egyetlen népmondában sem, de azt tudom, hogy az általam olvasott Toldi egy trilógia egyik része csupán. Ha lesz időm, el fogom olvasni a Toldi estéje és a Toldi szerelme című műveket is.

Szítás Tamás, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

„A magyart is tanulni kell, még a született magyarnak is” (Kodály Zoltán)

Mit jelent számomra a magyar nyelv?

Elsősorban az anyanyelvet. Amikor kicsik voltunk, szüleink szinte versengve tanítottak bennünket az egy-két szótagos szavakra, és ha netán egy kicsit nyakatekert is, de sikerült kimondani őket, a boldogsággal nem tudtak betelni.

Másodsorban pedig azt hiszem, hogy a világon nincs még egy ilyen csodálatos nyelv. A hangulatunkat, a vágyainkat, az érzelmeinket olyan színesen tudjuk kifejezni, hogy az már szinte kézzel fogható. Nagyon jó lenne, ha az idegen szavaktól megóvnánk nyelvünket, hiszen gyermekeinknek, unokáinknak csak így tudnánk átadni magyarságunk „szeletét”. Sajnos, észre sem vesszük, ha nem tiszta magyarsággal beszélünk.

A közelmúltban történt, hogy Esztergomban voltam kirándulni. Egy bevásárlóközpontban fagyit vettünk, amihez plasztikkanalet kértünk. Az eladó kérdően nézett ránk, és azt mondta:

– Sajnos, nem árulunk ilyen kanalat!

Csak később jutott eszembe, hogy ez jó magyarsággal műanyag kanál, amit persze tartanak a bevásárlóközpontban.

Azt hiszem van még mit tanulunk, hogy a magyar nyelvet anyanyelvünk-höz méltóan tudjuk használni.

Toldi Enikő, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Szánkózás. Miloš Purić szabadkai tanuló linómetszete

RÜGYFAKADÁS

Kedvenc hangszerem

A xilofont már elsős korom óta ismerem.

A szüleimtől kaptam még óvodás koromban. Akkor nem tudtam, mire használják, de mire elsős lettem, ezt is megtanultam. Nekem fekete-fehér színű és kicsit téglalap alakú xilofonom volt, de különböző formájú és színű lehet ez a hangszer. A hangja gyönyörű. Az első dal, melyet rajta játszottam a Csepp, csepp esőcsepp kezdetű dal volt, utána szebbnél szebb és nehezebbnél nehezebb dalokat is megtanultam.

Harmadikos koromban egyszer baleset történt, Alex lelökte a xilofonomat a padról a padlóra, és én azt hittem, soha többé nem fog szólalni. De végül sikerült összerakni, és úgy szólt, mint új korában. Talán még szebben is! Mikor ez a négy év elmúlt, már kinőttem a régit, és sokkal nagyobb xilofonom lett. Ez is gyönyörűen szólt, megtanultam még nehezebb dalokat játszani rajta. Azért néha-néha a régiéket is játszom.

Talán mások észre sem veszik, hogy a xilofon is tud olyan szépen szólalni, mint a gitár és a dob.

Sóti Fanni, 6. osztály
Kis Ferenc iskola, Oromhegyes

Valami megváltozott

Ebben az évben is a nagyszüleimnél töltöttük a téli szünetet. Havas nap volt, mikor betoppantunk hozzájuk. Nagyon vártam, hogy odaérjünk már, mert szerettem ott lenni. Mindennap kijártunk Palicsra a tóhoz, amit ezúttal hótakáró borított, és jókat lehetett bújócskázni, fogócskázni vagy éppen hógolyózní. Esténként kártyáztunk vagy a gyerekkori fényképeket nézegettük. Ez azonban most megváltozott.

A mamámék szomorúak és fáradtak voltak. Ha mi nyafogunk, hogy kártyázni akarunk, ők annyit mondtak, hogy most nem lehet. Éreztem, hogy valamit titkolnak, hiszen máskülönben nem lennének ilyen elutasítók velünk szemben. Mindig is a kedvünkben jártak. Eleinte haragudtam rájuk. Azt kívántam minden percben, hogy forduljon vissza nyárra az idő, hogy meleg legyen az időjárás is és a hangulat is. De ezek a vágyak nem teljesültek. Egyre csak rosszabb lett minden. Naponta azt vettem észre, hogy még mielőtt a gyötrelmek világába kerültem volna, vagyis álomba, a párnám a könnycseppjeimtől lett nedves. Bántott, hogy nem tudok segíteni szeretett nagyszüleimnek. Látom, hogy szenvednek, és én legyek boldog? Gyötört a lelkiismeret-furdalás. Egyre rosszabbul lettem, napokat nem aludtam, mert féltem, hogy visszatérnek a rémálmok, melyben a tatámmal történik valami.

Sajnos, beigazolódtak az érzéseim. Vacsora után a papám kiment, hogy behajtsa az autót a garázsba. Rosszul lett, elájult. A mamám kirohant hozzá, minket pedig bezavart a szobánkba. Összeszorult a szívem. Aggódni kezdtem. Majdnem zokogtam, de nem tehettem, erősnek kellett lennem, hogy a kisebb testvéreim ne sejtsenek meg semmit. Egy-két óra elteltével a mamám kisírt szemekkel jöttbe hozzánk. Elmondta, hogy mi történt. Próbált megnyugtatni, hogy a tatám sokkal jobban van. Már nem tudtam neki hinni.

Másnap hazaiindultunk, mert éreztük, hogy nekik most pihenésre van szükségük. Erre a szünidőre még emlékezni sem szeretek. De legalább megfigyelték, hogy előlem nem titkolják el az igazságot.

Nagy Léda, 8. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilággy

Városunkba beköszöntött a tél

Egy vasárnap, mikor kinéztem az ablakon, nagyon megörültem. Az egész udvar fehér volt. Mivel vasárnap volt, templomba kellett menni. Nagy meglepetésemre Laci felhívott, hogy menjünk együtt templomba. Beleegyeztem. Mikor kimentem, nagyon örültem a hónak. Az utcán minden fehérben pompázott. Az egyik pillanatban Laci a nyakamba dobott egy nagy hógolyót, és ezzel elkezdődött a hócsata. A csata sokáig tartott, csak akkor ért véget, amikor menni kellett a templomba. Hazafelé újra folytattuk a csatát. Ekkor a hó már kezdett olvadni. Amikor hazaértem, nagyon sajnáltam, hogy elolvad a hó, de arra gondoltam, hogy még kihasználom az alkalmat, és egész délután hógolyóztam a testvéremmel. Estére már csak annyi hó maradt, hogy egy kis hőembert építsünk. Másfél óráig építettük. Mikor másnap reggel kinéztem az ablakon, akkor már sajnos, nem volt hó, de a hőember még állt.

Ezt a vasárnapot soha nem felejem el, és azt sem, hogy a városunkba beköszöntött a tél.

Gusztony Ákos, 5. osztály
Kókai Imre iskola, Temerin

RÜGYFAKADÁS

Családom este

Nálunk otthon esténként gyülekezik a család. Ilyenkor meghitt hangulat szokott kialakulni.

Öt óra tájban csak apukám van itthon, és a ház körül tevékenykedik. Legtöbbször a lehullott leveleket gyűjti össze. A kishúgom asztaliteniszezni jár, hat óra felé ér haza, és azonnal beáll apukámnak segíteni. Fogja a söprűt, és nagy halomba húzza össze a rakoncátlanul szanaszét heverő leveleket. Egészen sötét van, amikor a nővérem és én betoppanunk. Kipirult arccal a táncról jövőnk haza.

- Elkel a segítség! – szólít meg minket apukánk.
- Azonnal jövőnk, csak átöltözzünk! – válaszoljuk.

Lámpafénynél dolgozunk szorgalmasan mind a négyen. Egyikünk bemegy, és rak a tűzre a kandallóban és a kályhában. Mire anyukánk hazaér, elkészülünk a levéltakarítással. Ő lerakja a kerékpárját, és segít behordani a nagy zacskó levelet. A kezünk és az arcunk piros a hidegtől. A kályha köré gyülekezünk, és mindannyian melegsünk. A konyhaasztalon nagy tál mogoró áll. Körbeüljük, és elkezdjük tisztítani. Eközben mindenki elmeséli, mi történt vele aznap.

- Én angolból 3 mosolygó fejet kaptam – újságolja a legfiatalabb húgom.
- Mire kaptad? – kérdezzük kórusban.
- Hibátlanul számoltam angolul – mondja ő büszkén.
- Nekem ötös lett a biológia-ellenőrzőm – dicsekszik a nővérem.

Anyukám mosolyogva mondja az ő örömhírét:

– Elkészültek a grafikai munkák műszaki rajzból, és sok jó jegyet oszthatam ki.

– Én a ti örömhíreket azzal egészítem ki, hogy sikerült letennem a számítógépes vizsgát – mondja boldogan édesapám.

– Engem megdicsért ma a zongoratanárnőm, amiért szépen eljátszottam még a középiskolásoknak való darabot is – mondom szerényen.

– Ez valóban így van? – kérdezi anyukánk.

– Gyertek, hallgassuk meg Krisztit! – invitál minket zenehallgatásra anya.

Mind az öten a nappaliba vonulunk. Sikerül pörgősen lejátszanom Scarlatt szonátáját. Ági is kedvet kapott a zenéléshez: két kis gyermekdalt játszik. Zenétől felüdülve tértünk vissza a konyhába. Elérkezik a vacsoraidő, megterítünk, és asztalhoz ülünk. Ezután a nővérem és én a nappaliba megyünk átismételni a holnapi anyagot. A gyerekszobából halljuk, amint kiszűrődik apukánk hangja. Egy mesét olvas Áginnak. Hamarosan csend lesz. Lassan mindannyian befejezzük az aznapi tevékenységet, és nyugovóra tértünk.

Én nagyon szeretem az estéket, mert mindig együtt van a család. Az esték megkoronázzák az aznapi tevékenységet, és jó érzéssel fekszem le.

Almádi Krisztina, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Vonalak, színek. Lénárd Klaudia zentai tanuló rajza

Kire hasonlítok?

A nevem Légvári Fanni. Hogy mire hasonlítok? Szerintem saját magamra.

Tizenegy évvel ezelőtt, mikor megszülettem, a rokonok között különböző vélemények alakultak ki. A dédmamám szerint apukámnak az anyjára hasonlítok. Mondta is mindenkinek, hogy ez a lány tiszta Kati. A tatám pedig a neném vonásait látja bennem. A nagynéni véleménye az volt, hogy ez a lány olyan mint az apja. Kicsi koromban a kinézetem és a természetem fiús volt. Ahogy nőni kezdtem, a vonásaim változtak, és ezzel a vélemények is. A szememet az anyukámtól örököltém, sokan azt mondják, hogy szép kék szemem van. A testtartásomat is tőle örököltém. A természetem az apukámra van. Kicsit önféjű vagyok és akaratos. Szeretek álmodozni, zenét hallgatni és komputerezni, mint ő. Most már nőies vonásaim vannak, hosszú, szőke a hajam, amire büszke vagyok.

A rokonok között továbbra is különbözőek a vélemények, és ez engem egy kicsit zavar, mert továbbra is azt állítom, hogy saját magamra hasonlítok.

Légvári Fanni, 5. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

Összevesztünk...

Sosem gondoltam volna, hogy ez megtörténik velem. Összeveszttem a legjobb barátnőmmel.

Mi első osztály óta elválaszthatatlanok voltunk. A csínytevésekben is együtt vettünk részt. Mindig kiállt mellettem, tanácsot adott mindenben, ha pedig beteg voltam, mindig elhozta a leckét. Amikor negyedik végén megtudtuk, hogy fölosztják az osztályt ötödiktől, elszomorodtunk, és reménykedtünk, hogy egy osztályba kerülünk. Ez sajnos, nem így történt. „No mindegy” – gondoltuk, majd a szünetekben együtt leszünk. Körülbelül egy hónapig minden rendben volt, de az egyik barátnőm, akivel nem nagyon voltam jóban, elkezdte Zsófinak mondogatni a hazugságait, amit azért talált ki, hogy összevezzünk. A terve sikerült. Fogalmam se volt, hogy miért haragszik rám Zsófi. A másik barátnőm persze röhögött a markába, hogy szétszakított bennünket. Örülhetett, mert akkor ő volt a legjobb barátnőm, mert mással nemigen voltam jóban. Nagyon rossz volt. Nem lehet elfelejteni azt a sok szép emléket, ami Zsófihoz kötött. Az összeveszés után sok új ismerőst szereztem, mégis hiányzott a régi barátnő.

Egy nap, amikor már nem bírtam tovább, megkérdeztem tőle, miért haragszik rám, és szeretne-e velem kibékülni. Kibékültünk. Örültem, bár ez nem olyan volt, mint régen, de így is jó volt. Neki is és nekem is azóta sok barátom lett, de senki nem olyan rendes, megértő, amilyen ő volt. Neki elpanaszolhattam minden gondom, ő nem árulta el senkinek. A mostani barátnőim is nagyon rendesek.

Jó, tényleg nagyon boldog vagyok, hogy lettek új barátaim, de az biztos, hogy egyik sem olyan, amilyen Zsófi volt.

Takács Enikő, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Minta. Paszterkó Richárd szabadkai tanuló rajza

Mézengúz

A méhecske is
gondolkodik

A tehetős, falánk Pixar cég nem sokat lacafacázik: mindenkit a sarokba akar szorítani, de a DreamWorks derekasan állja a sarat, tudjuk régtől. A gyártók tisztában vannak azzal, hogy a legkisebbek – a felnőttek többsége is! – ragyogó szemmel lesik az újabb és újabb híreket a CGI-műhelyekből. Pedig nem könnyű mostanság a rajzasztalok mellett valami újat összehozni, a digitális trükkök világában megtalálni az eddig még sohasem látottat. Mégis elkészült a Mézengúz (angol címe: Bee Movie), méghozzá Steve Hickner és Simon J. Smith remek rendezésében. Eredeti hangok: Jerry Seinfeld, Renée Zellweger, John Goodman, Chris Rock, Mathew Broderick, Barry Levinson. Gyártási költség: 150 millió dollár. Nem csekélység. Ebből az összegből akár egy James Bond-film is leforgatható.

A Mézengúz szuperalkotás! Ép ésszel fel nem fogható, hogy mi minden történik a mesében, és miért. A film egyszerűen oltári, higgyétek el nekünk! A lehetetlen sztori tulajdonképpen egy méhecskéről szól, aki – figyelem – egyszerűen (és jogosan) bepereli az emberiséget az összes elcsórt, ellopott mézért. Nem gyerekesség, ugye? Abszurd helyzet. Egy ilyen esetet nem lehet a bírósági tárgyalóteremben levezetni védővel és ügyéssel, tanúkkal és az ajtóban ásiszó rendőrökkel, gondolhatnánk. Szatíra? Állatok az emberek ellen? Dőreség? De éppen ettől működik a történet, a film, amely – nem lehet Hollywood sem mindig fennkölt – egy másodpercre sem veszi komolyan magát, nem merül el a lélek mélyrétegeiben. A néző sem húzza el a száját, nem mondja azt: „Nahát, képtelenség! A méhek beszélnek!” Arról sem tesz említést, hogy a bíró annak rendje és módja szerint levezeti a tárgyalást. Nem, nem morgunk, hanem kényelmesen végigélvezzük a sztorit. De jó néhanapján badarságokat nézni!

Már a Lecsó bemutatója után éreztük vagy csak sejtettük, hogy a stúdió újabb „merénylettel” lepi majd meg a nézőket. Ha már megismertük a patkányok világát,

lássuk, vajon mit csinál unalmában egy méhecske? Ez a mi zümmögő méhecskénk, Barry B. Benson – becsületes neve is van neki ám – éppen lediplomázott a főiskolán. A friss munkaerőt hívják a Money nevű mézgyártó céghez, ahol sokra viheti ökelme, mert a szakmában ő egy menő fej. Barry azonban többre, másra vágyik. Nem kíván egész életében mézet csurgatni. Egy napon a nektárgyűjtő rajjal kirepül a kasból, mert világot akar látni. Olyannak akarja látni, amilyen. New Yorkban összefut egy virágáros lánykával, Vanessával. Tőle tudja meg az igazságot: azt, hogy az emberek lopják a mézet, eladják, felzabálják. „Ez gátlott” – üvölti Barry, és megteszi, amiről már szóltunk: bepereli az emberiséget.

Az ötlet Jerry Seinfeld agyából pattant ki. Egy vacsora alkalmával megemlítette Steven Spielbergnek, hogy szeretne elkészíteni egy

méhekről szóló animációs filmet. Spielberg azonnal felhívta a DreamWorks góréit, a vezetőt, Jeffrey Katzenberget, és már hozzá is lehetett látni a munkához. Jerry Seinfeld magyarázata: „Rájöttem, hogy a dolog érdekessége azon a tényen alapulhat, hogy az emberek ellopják a mézet a méhektől. Ők kőkeményen dolgoznak, hogy előállítsák, mi pedig egyszerűen elveszük a tudtukon kívül, üvegekbe töltjük és felcímkezzük. Ők azt hiszik, hogy maguknak csinálják a mézet. Mi kapunk érte pénzt, ők dogoznak meg érte. Ezért döntöttem úgy, hogy erről fog szólni a történet.”

Végezetül: A szemünk-szánk tátva maradt a DreamWorks munkája láttán. Gyönyörű, okos és nagyon gyors film a Mézengúz. Okvetlenül nézzük meg a mozi-
ban! De megvehető a DVD-változat is.

B. Z.

Lajkó Félix és vendégei

Közreműködik: Brasnyó Antal – brácsa, Dresch Mihály – furulya, szopránszaxofon, Lajkó Félix – citera, hegedű, Sára Ferenc – gardon, Zerkula János – hegedű

Lajkó Félix és vendégei: így együtt ők a magyar zene igazi világsztárjai. Zerkula, Dresch, Lajkó szinte mindent tudnak és játszanak, ami a Kárpát medence és a részek hangzásvilágába befér. Hangszerek és stílusok kavalkádja, azok összjátéka teremti valami egészen újat, eddig még soha nem hallott új harmóniát. Zerkula János a gyimesi prímáslegenda, az öreg 'blueser' gyönyörűen cifrázza a lajkói 'rocker' dallamokat, a 'dzsesszer' Dresch Mihály a létező legtermészetesebb módon úszik kettejük hanghullámain. Brasnyó Antal karcos

brácsajátéka és Sára Ferenc pattogós gardonmuzsikája foglalja keretbe ezt a kivételes együttműködést. Az est folyamán hallhatjuk őket külön-külön saját zenei szöveteiket hozva és különféle formációkban együtt, megteremtve egy új magyar zenei hangzást, egy 21. századi univerzális értéket. Blues, népzene, jazz, komolyzene,

gyimesi folk, trance, csárdás – mindez együtt, egy helyen, egy színpadon.

(2008. február 12-én lépnek föl Budapesten, a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben)

Mel C életének legfontosabb napja

Pályafutása alatt eddig még egyszer sem fordult elő Melanie C-vel, hogy éppen az egyik fellépésén ünnepelte volna a születésnapját. Az énekesnő ugyanis január 12-én töltötte be a harmincnyvet, éppen az eddigi egyik legfontosabb Spice Girls-koncert napján.

A színpadon ünnepelte harminc-negyedik születésnapját Mel C. Az énekesnő sosem volt még olyan boldog, mint most, hiszen a Spice Girls éppen aznap este adta történetének egyik legfontosabb fellépését a londoni O2 Arénában.

„Amikor tavaly először láttam a turnébeosztást, nem akartam hinni a szememnek. Sosem fordult még elő, hogy a születésnapomon fellépésünk

lett volna, ráadásul pont az O2-beli bulit vártam a legjobban. Csodálatos, hogy mindkettő egy napra esett: a születésnapomra” – mondta az énekesnő.

Mel C ezen kívül valószínűleg már csak azt a napot várja jobban, amikor végre ő is életet adhat egy gyermeknek, hiszen rajta kívül már mindenki anyja a Spice Girlsben.

Top 10 album- és válogatáslemez-lista

1. Szekeres Adrien	Olyan, mint te
2. Eros Ramazotti	E2
3. Musical	High Shool Musical 2
4. NOX	Csendes
5. Dolhai Attila	Olasz szerelem
6. Andrea Bocelli	Vivere – Greatest Hits
7. Rúzsa Magdi	T-Mobile Kapcsolat Koncert
8. Josh és Jutta	Szabadon
9. Halász Judit	Szeresd a testvéred!
10. Lilly Baba	Az én albumom

Oroszlámosi olvasónk kívánságára

Szerelmes hangjegyek

(High School Musical, 2006)

A tartalom: Troy a téli szünetben megismerkedik egy lánnyal, Gabriella-val, akivel a véletlen folytán kerül össze egy karaokebulin. Fantasztikus párost alkotnak a színpadon, ám közös énekük után azonnal elválnak útjaik. A suliban azonban újra találkoznak, Gabriella teljesen véletlenül ugyanabba az iskolába iratkozik be, ahová Troy jár. Az iskolában a diákok már javában jelentkezhetnek az idei musicalbemutatóra. Troy persze nem akar leégni a haverok előtt, és inkább a kosarazást választja, Gabriella pedig egyelőre a tanulásra koncentrál. De a zene szeretetétől nem tudnak szabadulni. Megismerkednek a musical szerzőjével, és azonnal beleszeretnek a darabba... Mindeközben természetesen egymásba is.

A szerepeket alakító színészekről

Monique Coleman 1980. november 13-án született Orangeburgban, South Carolinában. Bár az igazí sikert a HSM (High School Musical-Taylor McKessie) hozta meg neki, előtte is színészkedett. Játszott 17(!) színdarabban, és a Dancing with Stars-ban is szerepelt, még hozzá igen szépen. (Ez már a HSM után volt.)

Ashley Michelle Tisdale

Ashley Michelle Tisdale Monmouth Countryban, New Jerseyben született 1985. július 2-án. Anyja, Lisa Morris, apja, Mike Tisdale. Az idősebb nővére, Jennifer Tisdale, szintén színésznő.

Ashleynek van egy maltipoo kuttyája, a neve Blondie. Ashleyt

Bill Perlman fedezte fel, aki South Shores Malln aktuális menedzsere. Ekkor Ashley még csak hároméves volt.

Az 1990-es évek folyamán több televíziós szerepet alakított. A 2005-ös év elején vált ismertté a tinik számára Maddie Fitzpatrickként a Zack & Codyban. A legnagyobb sikert viszont a 2006-os High School Musical hozta neki. Énektudása ebben a filmben kamatozott. 2007-ben Ash kolléganőjéhez, egyben barátjához (Vanessa Hudgens) hasonlóan kiadott egy szólólemezt Headstrong címmel. Ha nem színészkedik, akkor a barátaival is szeret énekelni. Nővérevel Jenniferrel lakik.

Vanessa Anne Hudgens

Vanessa Anne Hudgens 1988. december 14-én született a kaliforniai Saniliasban. Vanessa egy keveset modellkedett is, viszont nem ez hozta meg neki a sikert. Vanessa a Tizenhárom című 2003-mas filmmel került a képernyőkre. Utána következett a 2004-es Thunderbird című film. Tehetséges színésznőnek bizonyult, musicalekben is szerepelt. Színházi szerepei: Evita, The Music Man, Cinderella (Hamupipóke), Damn Yankees, The Wizard Oz (Őz a nagy varázsló), The King & I.

Vanessa feltűnt még sorozatok egy-egy epizódjában is. A legnagyobb sikert viszont a 2006-os Disney Channel eredeti filmje, a High School Musical hozta számára. A filmben Gabriella Montez szerepét játssza, egy olyan diáklányét, akinek le kell győznie félelmét a színpadon. A film akkora siker lett, hogy

leforgatták a következő részét, sőt 2008-ra várható a 3. rész.

Nemcsak a film, a zenéje is nagy sikert hozott a lánynak, de Nessa többet akart, így azonnal stúdióba ment első debütáló albumának felvételére (Vanessa Hudgens - V / 2007/), amelyen mindenféle műfajú slágerek vannak pl.: R&B, pop, rock, elektronikus.

Vanessára a legnagyobb zenei hatást Celine Dion és Alicia Keys tette. Vanessa nagy tehetségnek bizonyul, így számíthatunk rá a közeljövőben is.

Vanessa kedvenc színe: piros; autója: Porsce Carrera GT; zenei stílusa: rock; sztárjai: Celin Dion, Alicia Keys, Beyonce, Mariah Carey; sportja: vásárlás; állat: gepárd; évszak: nyár; étel: sushi, csoki; dala a HSM-ből: Get cha Head in the game

Zac Efron

Zac Efron 1987. október 18-án született. 11 évesen kezdett belekóstolni a színészetbe, a szülei figyelembe vették az énektehetségét is, és zenetanárhoz járaták. Több mint 90 előadásban játszott a Gypsy című musicalban. Hamarosan ismert gyerekszínész lett belőle. Több filmben is szerepelt. Amint elkezdett kamaszkodni, még több szerepet kapott, elsősorban híres sorozatokban mint epizódszereplő, ilyen volt többek között a Vészhelyzet vagy a Firefly széria. Zac 2004-ben kapta meg egyik legfontosabb szerepét, Cameron alakította a Mindig nyár (Summerland) című sorozatban. A Summerland két minisévadot ért meg a The WB csatornán, ám

arra elegendő volt hogy Zacket sokan megszeressék. 2005-ben az ő főszereplésével készült a Gyerek a nyeregben című film. Zac Efront egyértelműen a High School Musical emelte a sztárok sorába, nem is meglepő hogy a Gyerek a nyeregben című filmjét csak a musical után mutatták be, mindenhol Zac Efron nevével fémjelvezve, így az is sikeres lett.

A musicalben szereplő dalokból kiadott CD többszörös platina lett, a dalok pedig berobbantak a slágerlistákra. Itt érdemes megemlíteni, hogy ugyan Zac évek óta képzett énekes, ám a dalokat nem ő énekelte hanem Andrew Seely. A cserének az lett az oka, hogy a dalok túl magas hangzásúak lettek volna Zacnek. Mindenesetre azért pár sort Zac is énekel a lemezekben. Maga a film számos rekordot döntött, a főszereplők turnézni jártak a musicallel, és a mai napig nagy sikerük van. Zac szabad idejében szeret szörfözni, gitározni és zongorázni. A szülei és öccsével Dylannel él otthonában két kiskutya, Dreamer és Puppy, valamit a macskája, Simon társaságában.

Még két szereplő

Corbin Bleu
Születési név: Corbin Bleu Reivers
Születési idő: 1989. február 21.
Születési hely: Brooklyn, New York, USA
Foglalkozás: színész, énekes
Családi állapot: nőtlen, nincs gyereke
Becenév: Bleu Man
Csillagjegy: halak

Lucas Grabeel
Születési név: Lucas Stephen Grabeel
Születési idő: 1984. november 23.
Születési hely: Springfield, Missouri, USA
Foglalkozás: színész
Családi állapot: hajadon, nincs gyereke
Becenév: Mr. Go-Get-Em, Gramps
Névnap: szeptember 18.
Csillagjegy: nyilas
Magasság: 178 cm

Deissinger Ákos

Rubinho

Az idei menta rettenetesen erőre sikeredett a Jóistennek. A harmadik kaszá-láskor is a derekunkig ért. Tudta is azt mindenki Padén, hogy ezért nagyot szakít majd a Jóisten. A termést Ánka ötlete nyomán, aki a sohasem látott haragoszöld szemeivel, megigézett bárkit a boltja előtt, Rubinho emlékének ajánlották.

Ez a Rubinho nem a Santosban játszó Rubinho, akire Párizsban az utcán várva a brazil focióriult utalt.

Róbertet vagy Petikét, a támadó középpályást Bánátban mindenki csak úgy ismerte, Rubinho. Blaga Costelan, a klubvezetőség méltán volt büszke, a fiatal talentum ontotta a gólokat. Itt is van lúdtalp és futballcipőnyom. A pálya körül.

Rubinho légzését könnyítette a mentafölden át kanyargó mindennapi kerékpározás. Tüdeje legmélyebb, legapróbb rekeszeinek kitágult hólyagocskáival felkészültebb volt, mint Patrik Viera a mellkasára kent zselés, áttetsző légzőkönnyítő krémmel. Biztosak lehettünk ekkor már abban Kamillával, hogy a mélységbe ereszkedő versenyt is ő nyeri meg. Könnyedén hordta a húsos kagylókat a Tisza medrének aljáról. A nyári fülledt melegben, amikor a birkák is ziháltak, akár a podlokányi betelepült focisták. Rubinho a mérkőzéseken nagyon élt a lassú, pihegő védők közt. Első gólja utáni örömeiben még nem, de amikor eldönteni látszott a mérkőzést, beszaladt a mentabokrok közé, eldőlt, és akkora lélegzetet vett, hogy soha többé nem talált rá senki sem.

Nena virágmagjai

Egy bindu sarokház volt, kívül-belül ő tartotta rendben, tapasztotta, meszelte, ajnározgatta. Igen, ajnározgatta egy hosszú életen át. Ezenkívül a házhoz tartozó kis kertjét is ajnározgatta, virágokat nevelt a kertjében, elsősorban krizantémot, a híres krizantémjait. És virágmagokat termelt. Bolyhos katicát, szalmavirágot, nyári-őszi rózsát, tarka violát, fehér violát, estikét, tárogatót, szegfűt, hajnalkát, dupla szegfűt, petúniát, pistikát, törökszegfűt, szarkaláb-, bazsalikom-, rezeda- és purzsinkamagot.

Ennek a virágnak a mákszemnél is kisebb a magja.

A virágmagokat csíkos vászonzacskókba gyűjtötte, s ezeket a falatnyi zacskókat oldotta meg a piacokon. A zacskókból a virágmagokat mokraskánállal mérte.

Minden kanalak között alighanem ez a legkisebb kanál.

A mokraskánál a kanalak közt a legkisebb kanál.

Van szappanfőző kanál, van nagy levesmerő kanál, amivel a szegénykonyhák kazánjából méri a híg levest vagy sovány főzeléket, van

közönséges levestesző kanál, aztán evőkanál, kávéskanál, végül a mokraskánál. A Nenának még volt ilyen mokraskánala.

Amokraskánálban a pirinyó purzsinkamagból is csak néhány szem fér el.

Ha óvatosan bánunk a kanállal.

Ám ha magkimérés közben remeg a kezünk, még az a néhány purzsinkaszem is visszahull a magoszacskóba! Remegő kezekkel.

A moholi követés

A moholi követőről csak nagyon kevesen tudnak, éppen csak annyit és annyian, mint a velenceiről, és azok is csak érzésekről mesélnek. Őt csak érezni lehet. A faluban, ha sűrűn áll a bánat, a bú, és ha a sárga cserebogarak az alkonyat során odacsapják szárnyukat a fűszálakhoz, akkor gyanakodhatunk arra, hogy a nyomunkban van.

Hidegrázás és hastaposás.

Volt valami borzasztó abban, hogy ez az asszony, akit én az adott helyzet félelmi fokától függően keresztem el, itt van a nyomomban. Én mindig úgy éreztem, hogy nő.

Eltörölte nyomaim, lépésről lépésre itt volt. Nem szabad megfordulni, amikor érezzük azt, hogy mögöttünk van. És amikor megfordultam, megrémültem attól, hogy semmit sem hagyok magam után. A moholi követő felszedte lábnyomaim, dobálta jobbra-balra örült lendülettel, és azt mondta a szemembe:

Valójában nem volt itt senki, én, aki követlek, biztosíthatlak erről.

Sládo és a kakasszem.

Hátrafordul, hogy ott vagyok-e még, megyek-e mögöttem. Nem érzem, hogy jössz-e, mondja. És nem is hallom, mert úgy zörgök, mint, de hogy mint zörög szerinte, azt nem hallottam a zörgéstől. Hosszú emelkedő keresztül az erdőn, aztán lefelé meredeken. Ahogy megy,

Kedves Olvasó Tanulók!

Deissinger Ákos és Pressburger Csaba-Saul a mai vajdasági magyar irodalom legfiatalabb írói közé tartoznak, de alakuló/lényegülő írói beszédmódjuknak már van könyvnyi jelzete.

Deissinger Ákos a DNS című poszt-alfabetikus folyóirat alapítói közé tartozik; Beke Ottóval és Samu János Vilmostal együtt jelentette meg prózáit **A háromlövetűség dicsérete** című kötetben (zEtna, 2005). Prózai szövegeiért, amelyet az anekdota nyelve, a töredékjelleg, a minimalista közlés formál/tesz egyedivé, 2005-ben kiérdemelte a Sinkó Ervin Irodalmi Díjat. Itt közölt rövidtörténetei az említett kötetből származnak. Van közöttük csattanóra épülő anekdotikus, borzongató, líraian nosztalgikus és abszurd történet egyaránt.

Pressburger Csaba-Saul Dolgozom, jól vagyok című verseskötete a múlt év utolsó napjaiban látott napvilágot a Forum Könyvkiadó gondozásában. Rovatunkban közölt versei szellemes/ironikus hangon fejezik ki és jelenítik meg azt az életérzést és hangulatot, amely a térségi fiatalok életét a századvégen jellemezte és áthatotta. Kesernyiesen könnyed hang ez.

Olvaszátok el ezeket a szövegeket is figyelmesen, elemezzétek beszédmódjukat, fedjétek fel jelentéseiket! Írjatok!

Miként írtak rovatunkba az elmúlt hetek folyamán a doroszlói olvasó tanulók: Brindza Beatrix, aki ötödikes és Varga Zoltán Bábel árnyékában című regényének részletét olvasta el, s főleg a nyelvről alkotott jelentései gondolkodtatták el. Le is írja az anyanyelvvél és a „másik nyelv”-vel kapcsolatos élményeit.

Hegedűs Tímea már önálló olvasó. A Gyöngyhalászban közölt irodalom közül Szirmai Károly Veszteglő vonatok a sötétben és Varga Zoltán Bábel árnyékában című műve ragadta meg. „Ezt a szöveget olvasva a hideg futkosott a hátamon. Nagyon félelmetes a sötétség, a csend kapirgászása az ablaküvegen és a haldokló ember kiáltásai” – írja Szirmai szürrealisztikus-látomásos rövidtörténetéről. Olvasói reakciója is mutatja: nagyon jó és nagyon hatásos szövegről van szó.

Legtöbben Gion Nándor Virágos katona című regényének közölt részletét olvasták el. Így: Szitás Emma, Kovács Karolina, Kocsis Réka, Diósi Linett és Gellér Eszter. Van közöttük (mint Diósi Linett), aki csak néhány gondolatot vetette papírra (egyébként nagyon jól és jól!), míg másokat a saját vonatkozó élmény elbeszélésére ösztönzött az olvasmány (mint Kovács Karolinnát).

Nagyszerűen dolgoztok! Az irodalom értő olvasóivá formálódtok.

Könyvtudalomban **Kovács Karolina** és **Gellér Eszter** részesül.

Bence Erika

a levelek árnyéka szaladgál a hátán. A Schulhof-kastély felé.

A moholi követő gyűjti, s mielőtt valóban semmivé lenne az árnyékát keresgélő, mindig kiveszi annak egyik szemét.

Molycspikék

Egy történet van csak, amely annyira friss épp, mint az adai artézi víz kénese, langyos csobogása. De ez nemcsak úgy, hanem valóban lágy tapintású.

Károly, a foszforeszkáló zöld és más kukoricamorzsolókat gyártó Madarász iparos fia ismerte azt, de csak annyira, és mivel ő soha senkinek nem beszélt róla, nem tudták nagyon mesélni.

A mezővároska izzadó poros utcáin, amikor megáll a mokaáskánál a levegőben, mintha a DVD-jén a Tróját állítanánk meg, itt-ott libatápnym. A takaros kertekben, a majd nyíló gyöngyvirágok éremlyítő édes illatával kavargó nyitott ablakok alatt. Akár Ádámka nagymamájának megnyíló naftalin szekrényében a moly szédült röptének íve.

Bánatunkban beleharapunk a nagymama súlyos, fekete szövetcabátjába, miközben csukott szemmel arra gondolunk, hogy a molyrágtatásunkkal leterített morzsolónk hogyan világítana a csipkéken át a csillagos éjszakában.

Foszforeszkáló molycspikék.

Akár a télire eltett, lenn, a dohos, nyirkos pincékben csirázó krumpli. A tavaszi fesztiválon nagy volt a nyüzsgés, sürgölődés, és ott benn, az Emesében is. Hallani lehet az aggódó teremtések, lelkünk súlyos bűgását. Károlyból, magabiztos rózsaszín tulipános tekintetéből kitetszett, hogy itt nem lehet szó majd semmiféle történetről, és azt sem mondhatja majd senki, hogy nem tudja a lépéseket, a vadvirágos táncmozdulatok nem zúgnak, akár az ide is, a szirmok közé szorult méhecske zümögése.

Lágy széllel szálló ökörnál.

Ez a történet van csak, amelyet nem tudnak nagyon mesélni, és olyan rejtélyes, ismeretlen talán mindenkinek, mint lkata, a falu egyik leghangosabban szuszogó öreg sündisznója. A nézők közül csak a Cucc láthatott éppannyit, de amikor kérdezem tőle, akkor már csak talán, egy pillanatra, moly szárnyacsapásig marad tovább Károly csillogó, fekete bőrcsizmája a levegőben.

Pressburger Csaba-Saul

Miként jutok el a Telepről a Futaki piacig és tovább

A 6-os az busz. Jön a 6-os, megáll, föl szállok és leülök. Megy a 6-os. Egy táblán írja: 2-es, 6-os. Megáll a 6-os. Egy nő fölesik, két férfi leszáll. Megy a 6-os. Hegyesorrú lány ül mellettem. Egy táblán írja: 2-es, 6-os. Megáll a 6-os. Egy férfi föl száll, két nő leesik. Megy a 6-os. Klepa fülű fiú ül előttem. Egy táblán írja: 2-es, 6-os. Megáll a 6-os. Két nő leszáll, egy férfi fölesik. Megy a 6-os. Dülledt szemű lány ül mögöttem. Egy táblán írja: 2-es, 6-os. Megáll a 6-os. Két férfi leesik, egy nő föl száll. Megy a 6-os. Vastag ajkú fiú ül tőlem srégen. Egy táblán írja: 2-es, 6-os. Megáll a 6-os. Leszállok és fölülök a 2-esre. A 2-es az busz.

Lebombázott infrastruktúra

(Aaron Blummnak)

Mi az ábra a dombvidéken,
gyúlnak-e még ki
Kishegyes fényei,
mint a régi szép időkben,
mikor találkozottunk a újvidéki vonaton
– még jó,
különb a végállomás számodra Zmajevó –,
adtam kölcsön a jegyre,
de te, furcsamód, sört fakasztottál belőle,
limenkását, rozsdását,

kértél egy szál Classicot egy szép lánytól, mert cigid
– ha nem is mai
érvekkel indokolható okok miatt,
de – nem volt,
kérsz? –
kérdetted, de a cigiért/-től reszketett a kezed,
úgyhogy azt nem vontam meg a szádtól,
mint fecskemadár a falatot tenmagától,
csak a sört konzumáltam vígan én is,
két vagon között, röhögve a locale-on,
ezek Kishegyes fényei – mondtad
(hm, nem egy Pest),
pedig ki gondolta akkor még,
hogy a Horvi nemsokára
amott nyomja magába' a felest.
Szóval gyúlnak-e még Tesla apánk körtéi,
mert mi itt, Topolyán, Kishegyestől távol,
tapogatva térünk haza a kocsmából.

(Topolya, 1999. május)

E-3: sokoldalúság profi szinten

Nagyot lépett az Olympus, mely évtizedek óta a világ vezető mikroszkóp- és tetszkópgyártó optikai cégeként jeleskedett, de a fényképezőgépek világában is igen jó hírnévnek örvendett. Korukban az Olympus OM-1, OM-2 és az OM-4 voltak a fényképzési szempontból legtöbb újítást fölmutató, a konkurens gépeknél lényegesen kisebb súlyú gépek, melyeket a fotóriporterek, profi fotósok is szívesen használtak, aztán, a digitális gépek megjelenésével úgy tűnt, az Olympus földadja a profi fotósok és az igényes amatőrök piacát és jó ideig kizárólag amatőr-gépeket gyártott. Az új, ún. „négyharmados”, immáron nem kapkodó, hanem kiforrott digitális szabvány bevezetésével és fokozatos elterjedésével azonban elérkezett az az idő, amikor az Olympus a nagykapun át ismét visszatér a „nagyon komoly”, azaz nagy tudású, de robusztus és nagyon jól használható, profinak joggal nevezhető gépek piacára.

Az Olympus E-3 fényképezőgéppel a kezükben a fotósok a világ leggyorsabb autofókusz-sebességét élvezhetik. Mindez az úttörő, 11 pontos AF-rendszernek és az új ZUIKO DIGITAL Supersonic Wave Drive objektíveknek köszönhető. Így a felhasználók egyértelmű előnyben vannak a sporteseményeken, a természetben és bármilyen más helyszínen, ahol a másodperc minden töredéke számít az egyedülálló felvétel elkészítéséhez. A másodpercenkénti 5 képes sebességű sorozatfelvétel és a gyors, max. 1/8000 másodperces zársebesség gondoskodik minden egyes pillanat megörökítéséről.

A napjainkban elérhető képstabilizátorok között rendkívül hatékony beépített képstabilizáló rendszert alkalmazó E-3 minimálisan csökkenti a fényképezőgép bemozdulása által okozott életlenséget, és optimális eredményt garantál – függetlenül a használt objektívtől. Mindemellett a 10 megapixel, nagy sebességű Live MOS szenzor rendkívüli képminőségről gondoskodik. Mindezt támogatja a TruePic III képfeldolgozó rendszer és a precíziós ZUIKO DIGITAL objektívek széles választéka.

Az Élőkép funkciónak köszönhetően ez a modell lehetővé teszi a képek valós idejű előnézetét a 2,5"/6,4 cm átmérőjű, forgatható HyperCrystal LCD kijelzőn. A modell mindemellett 100%-os látómezőt biztosító, nagyméretű keresővel is rendelkezik. Ennek köszönhetően a fotós eldöntheti, hogy a keresőben vagy az LCD kijelzőn komponálja meg a képeket, így nagyobb szabadsággal kísérletezhet új stílusokkal, és kreatív szövegekből fotózhat, mivel nem minden esetben van szükség a keresőre a képek megkomponálásához.

A Supersonic Wave Filter gondoskodik a felhasználó nyugalmáról, hiszen napjaink leg-

hatékonyabb pormentesítő rendszere. Mi több, a por- és fröccsenésálló váz és objektívrendszer egyet jelent azzal, hogy az E-3 kiváló minősége a legzordabb körülmények között is élvezhető. Az elfoglalt fotósokat nyugtathatja az a tudat, hogy ez a digitális tükörreflexes fényképezőgép professzionális minőségű zárral rendelkezik, amely hosszú (150 000 expozíciós) élettartamot biztosít.

Ezzel a sokoldalúsággal egy tartós, fröccsenésálló, magnéziumötvözet vázban, a nagy teljesítményű és rugalmas E-3 a szó szoros értelmében készen áll arra, hogy korábban sosem látott szintre juttassa el a fotóst.

A professzionális szintű Olympus E-3 már kapható. Részletesebb információt a <http://www.olympus.co.yu> címen találhattok.

Az Olympus E-3 egyéb jellemzői

- * A NégyHarmad szabványra épül
- * Ergonomikus vázfelépítés, vezérlőgombok és felhasználói felület (GUI) segíti az egyszerű kezelést
- * Egyedileg testre szabható AE/AF rögzítésfunkció
- * Super Control Panel másodlagos kijelző
- * ISO 100–3200 érzékenység
- * Pontos, kétszenzoros fehéregyensúly beállítás
- * Beépített vaku (GN13) és vezeték nélküli vakuvezérlés közvetlenül a fényképezőgépről
- * Vezeték nélküli vakuvezérlés akár 3 csoportban (az Olympus FL-50R és FL-36R vakukról külön sajtóközlemény jelent meg)
- * Nagy sebességű USB 2.0 interfész
- * Nagy sebességű adatírás és veszteségmentes RAW tömörítés segíti a gyors feldolgozást
- * Egyidejű RAW- és JPEG-formátumú mentés
- * Két memóriakártya-nyílás CompactFlash és xD-Picture Card memóriakártyák részére (UDMA nagy sebességű CF és Microdrive memóriakártyákkal is kompatibilis)

Beépített képstabilizátor

Közvetlenül a fényképezőgép vázába épített képstabilizátor. Lehetővé teszi a képstabilizálás képjavító hatásának elérését, függetlenül a csatlakoztatott objektívtől. A beépített képstabilizátoros Olympus E-System fényképezőgépekben egy győ-szenzor érzékeli a bemozdulás pontos irányát. A beépített SWD-rendszernek köszönhetően a bemozdulást a képzékelő eltolásával kompenzálja a bemozdulási adatoknak megfelelően. Nagy gyújtótávolságok mellett a gyors válaszidőt két dedikált mikroprocesszor biztosítja: az egyik vezérli a két ultrahanghullámú motort, amelyek vízszintes és függőleges irányban mozgatják a szenzort, a másik nagy pontosságú vezérlésre alkalmas.

Supersonic Wave Filter pormentesítő rendszer

A digitális tükörreflexes fényképezőgépekbe pl. objektívcsere alkalmával kerülő por tönkréteheti a fotókat – hacsak el nem távolítjuk. A Supersonic Wave Filter pormentesítő rendszer alkalmazásával ez a probléma kiküszöbölhető. Az átlátszó szűrő a fényképezőgép zár és a CCD között helyezkedik el. Biztosítja, hogy a por ne kerüljön a CCD felületére. A porszemcsék a szűrőn rakódnak le, ami aktiválás esetén ultrahangos rezgéssel lerázza. Az Olympus alkalmazott először pormentesítő rendszert digitális tükörreflexes fényképezőgépekben.

Élőkép

A digitális tükörreflexes fényképezőgépek keresőjének használata mellett másik alternatívát kínál. Az objektíven keresztül a szenzorra vetülő kép közvetlenül a fényképezőgép LCD kijelzőjén jeleníthető meg. Míg a legkompaktabb digitális fényképezőgépek már évek óta alkalmazzák az élőképfunkciót, a digitális tükörreflexes fényképezőgépekénél csak a közelmúltban vált lehetővé. A világon először az Olympus E-330 modell alkalmazta a folyamatos élőképfunkció technológiáját.

A Grand Place,
vagyis az óvárosi főtér

Brüsszel az első hely, ahol senki sem kérdezte meg, honnan jöttem. Úgy tűnik, a város hozzászokott az idegenekhez, és nemcsak azokhoz, akik gyrost meg baklavát árulnak, de azokhoz is, akik este tíz után kirajzanak a hatalmas Európai Parlament üvegömbjéből, meglazítják nyakkendőiket, és alámerülnek a sörözők, kávézók, éttermek világába. Így viszont nem az a kérdés, ami a régi viccben, hogy hová álljanak a belgák, hanem az, hogy hol vannak?

Havazik? Á, nem vészes... Eszem ágában sem volt komolyan venni a hőesést, mert az útikönyvek mindegyike az utazni indulók szájába rágta: a belga főváros időjárásából gyakorlatilag törölt kategória a havazás. Emiatt aztán nemcsak engem, de a várost is teljesen készületlenül érte a hőesés. Majd egy órán át kellett araszolnunk az ötcentis hóban vesztglő járművek és a hópelyhek sűrűjében, míg egy merész huszárvágással leszálltunk a buszról, és a metróra választottuk. Az Európai Parlament biztonsági ellenőrein aztán már úgy mentünk át, mint kés a vajon, elég volt erőteljesen hangoztatni, hogy kérem, mi késésben vagyunk.

A képekről és híradókból ismert acél- és üvegmonstrum több tízezer ember munkahelye, hiszen a 785 képviselőn kívül itt töltik napjaikat azok segítői, asszisztensei, a bizottsági, bizottsági, hivatalos, szolgáltató és ki tudja még milyen feladatok ellátói is. Mégsem csak méretei miatt számít ez külön világnak, hanem mert sajátos szabályai vannak, és csak az tud hatékonyan működni ebben a nagy rendszerben, aki egyrészt megértette ezeket a szabályokat, másfelől elfogadja, hogy ezeken belül kell eredményt elérnie. Itt nem elég jónak lenni (értsd: jó ügyet szolgálni), de még jónak látszani is kevés, itt az kell, hogy minél több embert legyél képes meggyőzni és magad mellé állítani, akik adott esetben, egy másik ügyben majd éppen tőled várják a támogatást. Egyébként szakzsargonban ezt nevezik lobbizásnak.

Az Európai Parlamentben sem jár mindenki öltönyben vagy kosztümben, sok a látogatócsoport, és a hangoskodó diákokra sem néznek görbe szemmel. Láttam bent papírboltot, könyvkereskedést, fodrászt, és hallottam, hogy egy kisebb kórház is működik valamelyik szinten. A konferenciatermeket nem csupán rendesen és alaposan szellőztetik, de még párástítják is, és bennük valóban minden tagállam nyelvére fordító tolmácsok dolgoznak. A vécek tiszták, a hagymaleves finom, az irodák elég kicsik, de van bennük zuhanyozó.

Ha valakinek kevés ideje van barátkozni a belga fővárossal, az mindenképpen az úgynevezett Grand'Place-t válassza kiindulópontként. És ne is menjen tovább jó darabig, sőt, legjobban teszi, ha kívül valamelyik kávézó teraszára, és onnan szemléli meg alaposan és egyenként a teret ölelő épületeket. A tér régen piac volt, igazi

UTAZZ VELÜNK!

Brüsszel

városközpont, itt végezték ki a zenetörténetből jól ismert szabadsághóóst, Egmont gróft. Itt lőtte meg Verlaine Rimbaud-t, és itt írta Victor Hugo a Nyomorultak című nagyregényét.

A környező utcákban apró üzletek sorakoznak, és ezek az apró üzletek szemmel láthatóan meg tudnak élni. Érdekes... Az egyikben sajtot árulnak, a másikon csipkeféléket, a harmadikban dzsemet és olajokat, de a legtöbben mégiscsak csokoládét. A belga csokoládé világhírű, de én most nem merülnek el az e témában született (gyártott) legendákban, hogy melyik volt az első praliné, ki készítette, és persze teljesen véletlenül. A lényeg, hogy tessék venni és enni, és ne tessék abban reménykedni, hogy be lehet térni csak úgy egyszerűen nézegetődni egy-egy ilyen édességárudába. Én például tökéletes biztonságban éreztem magam az utolsó este, hiszen a bőröndöm már ki volt tömve különböző formájú, ízű – és áru! – desszerttel, Gombóc Artúr is a bőség zavarával küzdött volna, ha a közelébe férközik, ám amikor a kínai leányzó az egyik kis csokiboltban valami egészen különleges trüffelrel kínál, megadtam magam, és vettem még két dobozzal abból is.

Brüsszről annyit mindenki tud, hogy jelképe a Manneken Pis, a pisilő fiúcska, akit mindenki jóval nagyobbak képzel, mint amekkora valójában. Ám az apró szobrocska ruhátára Jennifer Lopezével vetekszik! Nem csoda,

hiszen a világ minden tájáról küldenek neki darabokat, ezek a ruhácskák egyébként egy múzeumban megtekinthetők. És hordja is őket! Hetente néhány alkalommal ünnepélyes menet viszi az éppen kiválasztott darabot, felöltöztetik a srácot, aztán csattoghatnak újra a fényképezőgépek. Nem tudom, az egyenjogúság nevében döntöttek-e úgy a belgák, hogy felállítják a pisilő fiú lány párját is, de felállították. A Janneken Pist nem látogatják olyan sokan, de érdemes megnézni. Az ő öltöztetése senkinek sem hobbjja, hiszen egy guggoló szoborra kicsit nehezebb tervezni...

A belga főváros leghíresebb és leglátványosabb temploma a Szent Mihály-katedrális, a gótika igen mívés alkotása. A hatalmas üveglakokon beömlő fény a kontinens egyik legszebb faragott szószerkét szórja be fénnel. Kisebb, de ugyancsak látogatott a sabloni Miasszonyunk-templom, melyben egy csodatevő Madonna-szobor áll. Az antwerpeni templomból menekítette ide 1348-ban egy brüsszeli

takács felesége, isteni sugallatra. Ha ott vagyunk, meg kell néznünk a Kis Sablont, a kovácsolt vas kerítéssel körülvett teret, ahol hétvégenként bolhapiac várja a régiségekre vadászókat, persze csak akkor, ha van elég pénzük. Ebben a városrészben sok galéria működik, afrikai, keleti, kortárs, üveg, fa, textil – minden látható, bizonyára minden iránt van is érdeklődés. Visszatérve, pontosabban el sem mozdulva a Sablon térről, végig lehet nézni a kerítés tetején a szobrokat, ezek is a céhes mesterségek egy-egy képviselőjét formázzák, a parókakészítőtől a páncélkovácsig.

Kötelező program és házi feladat az Atomium megtekintése és lefényképezése. Ez a belga főváros másik jelképe, melyet nemrég újítottak fel közadakozásból. A vasmolekulát modellező szerkezet az 1958-as világkiállításra épült Laekenben, az elegáns, kertvárosi részen, már ha lehet ilyet mondani a helyről, ahol a királyi család lakik. Az uralkodói familia amúgy nagyon népszerű, bár nem örvendeztetik meg a bulvársajtót annyi történettel, mint a Windsorok. De a belgák ezt csöppet sem bánják...

H. E.

Atomium

A beöltöztetett Manneken Pis és Janneken Pis a maga természetességében

Lelked tükre

10 tanács önmagunk elfogadására, saját értékeink megbecsülésére

6. Képezd magad

Gyakran zavar bennünket az, hogy pár dologról nincsenek ismereteink. Ezért nincs másra szükségünk, mint pontosan megfogalmazni, mit szeretnénk tanulni, miről szeretnénk többet tudni, majd beszerezni a megfelelő könyveket, hangkazettákat, valamint felkutatni a hitelesebbnek tűnő tanfolyamokat. A döntés mindig a te kezében van.

Megerősítés: Folyamatosan tanulok és állandóan fejlődöm.

7. Teremts biztos anyagi háttér

Mindenkinek joga van arra, hogy önálló pénzügyi forrással rendelkezzen. Ez része önbecsülésünknek, és segít abban, hogy magabiztosabbak legyünk.

Megerősítés: Bármibe kezdek, az mindig sikeres lesz.

8. Tápláld kreatív énedet

A kreativitás kiteljesíti énedet. Ez lehet bármi, amikor létrehozunk valamit. Ahhoz azonban, hogy kreatív énként kibontakozhasson, elengedhetetlen, hogy elegendő időt és teret teremtsünk magunknak.

Megerősítés: Kreatív vagyok, és erre mindig szakítok időt.

9. Boldogság és öröm vezérli életemet

A boldogság és öröm mindig jelen van bennünk, csupán fel kell venni a kapcsolatot lényünk ezen részével. Építsd életed ezen

örök örömmag köré. Boldogság és kreativitás karöltve jár, és mindkettő fogékonyabbá tesz bennünket új ötletek iránt.

Megerősítés: Az öröm egész lényemet kitölti és kiárad környezetemre is.

10. Szoros spirituális kapcsolatot építek ki a világgal

Egy spirituális kapcsolat eredhet hitvilágunk vallásából is, de ez nem szükségszerű feltétel. Ha nem neveltek hívőként, de keresőként járjuk a világot, akkor is rátalálhatunk saját spirituális utunkra. Az egyedüllét, mely nem jelent szükségszerűen magányt, az élet különleges időszaka. Ez igazi lehetőség arra, hogy befelé figyelve felvegyük a kapcsolatot énként legigazibb belső magjával.

Megerősítés: Hitem segít abban, hogy azzá legyek, aki valójában vagyok.

Diákabrák

A legjobb légtisztítók: A formaldehid lebontására a legalkalmasabb a szobapáfrány, majd őt követi a krizantém, a gerbera, a törpepálma, a dracéna, a hegyipálma, a gumifa és a borostyán.

A lazítás növényei: A palackfa megnyugtatja és erősíti az ideges és

Melyik szobanövény mire jó?

hiperaktív embereket. A filodendron nagy nyugalmat áraszt magából, a helyiségben gondoskodik a harmóniáról és a pozitív aktivizálásról.

A szobapáfrány harmonizálja az egész idegrendszert. Az azálea örömmel, ellazulással, nyugalommal ajándékozza meg gazdáját, és erősíti az idegeket.

A szerelem növényei: A cserepes rózsza megnyitja szívünket az emberek, az állatok és a természet iránt érzett szeretet előtt. Valamennyi virág között neki van a legfinomabb és legmagasabb rezgése.

A díszananasz élénkké teszi a fáradt embert, aktivizálja a szellemet, segíti a céltudatos gondolkodást és cselekvést.

Az aktivitás növényei: Az aloé segít a határozatlan álmodozóknak rátalálni tetteikre, megköti az energiát és erősíti az általános cselekvőkészséget. A díszspárga valószínűleg energiaventilátor. A szobafenyő serkenti valamennyi testi funkcionkat, és hatására személyiségünk új oldalait ismerkedhetünk meg. A diffenbachiat különösen a fejünkkel dolgozók és az íróasztalnál ülők becsülik nagyra. Serkenti a vérrellátást mindkét agyféltekében.

D-v

Diffenbachia

Filodendron

Interjú egy rendőrrel

Neszkovič Ivan a nevelőapám. Foglalkozása rendőr. Vele készítettem interjút és a munkájáról faggattam.

- Miért szeretnél volna rendőr lenni?
- Azért, mert gyermekként az egyenruha volt az álmom. De nemcsak ez vonzott, hanem az a rengeteg kihívás is, ami ezzel a munkával jár, és nem utolsósorban az sem, hogy az embereknek segíteni szeretnék és biztonságot nyújtani.
- Mióta vagy rendőr? Mit szeretsz ebben a munkában?
- 1991 óta. Szeretek segíteni másoknak, akiknek valami gondjuk vagy bajuk támad. Vannak pillanatok, amikor nagyon nehéz helyesen dönteni.
- Milyenek voltak ezek a nehéz helyzetek?
- Eddigi munkám során dolgom volt már verekedéskor, rabláskor és betöréskor, kábítószer-kereskedelem esetén, vagy éppen határátkelőhelyen való csempészkor.
- Milyen posztot töltesz be?
- Régebben járőrként szolgáltam, most ügyeletesként dolgozom. Nekünk, ügyeleteseknek az a feladatunk, hogyha valaki feljelentést tesz vagy baleset történik, megszervezzük a szükséges tennivalókat.
- Hogyan lehet valakiből rendőr?
- Elsősorban el kell végezni a rendőri iskolát. Utána következik egy hat hónapos kiképzés. Fizikailag és szellemileg is egészségesnek kell lenni, meg természetesen büntetlen előéletűnek.
- Köszönöm, hogy válaszoltál a kérdéseimre, amit szerettem volna, mindent megtudtam.

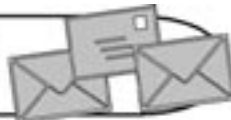
Béres Krisztián, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Bánát gyermekei

A magyartanáró ajánlatára tavaly ősszel fogalmazást írtam a bánáti tájról, emberekről, az itteni szokásokról. Kéthetes történelmi tábor nyertem, amelyet az Európai Unió támogatott és a nagyikindai múzeumban volt november végén. A 21 itteni bánáti gyereken kívül 20 romániai bánáti gyerek is részt vett a táborban, amelynek a neve Bánát gyermekei volt. A két hét alatt rengeteg szép programban vettünk részt. Előadást hallgattunk a címerekről (utána mi is lerajzoltuk saját címerünket), az ember fejlődéséről, Mit mesélnek nekünk a csontok címmel a dinoszauruszokról, Drakula grófról és a vámpírokról. Voltunk Mokrinban a falunapon, ahol lovas kocsin utaztunk, megkóstoltuk a híres mokrini sajtot és megnéztünk egy filmet a mokrini gúnárviadalról. Egyik este a színházban megnéztük a Pop Ćira i pop Spira című szerb nyelvű előadást. Levetítették nekünk egy 3D-s filmet a kikindai mamutról. Bemutattuk a romániai gyerekeknek a város nevezetességeit, felkerestük a polgármestert, de jártunk Nagybecskerekben is, ahol egy múzeumi kiállítást tekintettünk meg. Álarcokat is készítettünk és maszkabálban szórakoztunk. Megünnepeztük három romániai barátunk születésnapját. November 30-án szomorúan búcsúztunk el a temesvári barátainktól, akik meghívtak bennünket hozzájuk. Így lehet, hogy már a nyáron ismét találkozhatunk velük.

Martonosi Máté, 7. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz

MIZUJS?

Karácsonyi műsorok

A szentmihályi Sonja Marinković iskola tanulói és a József Attila Művelődési Egyesület tagjai megtartották hagyományos karácsonyi műsorukat. Telt ház előtt énekeltek, szavaltak, hangszereken játszottak, valamint bemutatták a betlehemezést. A harmadikosokat és a negyedikeseket Jankahídra is meghívták. Ott december 22-én adták elő alkalmi műsorukat. Karácsony napján a tanulók falujukban a Szent Mihály-templomban az ünnepi szentmisén szerepeltek. Mise után a gyerekek csomagot kaptak.

Sziveri Renáta, Szűcs Szabina, 4. osztály
Sonja Marinković iskola, Szentmihály

Egy sikeres sportoló

Interjúalanyom az egyik osztálytársam, Ginder Attila.

- Mikor és hogy döntötted el, hogy kézilabdázni fogsz? – tettem fel az első kérdést.
- Amikor hatéves voltam, úgy gondoltam, hogy a kézilabda kiváló sport. Elkezdtem vele foglalkozni, de 11 éves koromban bizonyos okok miatt abba kellett hagynom. Egy évvel később ismét beiratkoztam, mivel az orvos szerint nagyon jól teszt az egészségemnek. Tehát két éve rendszeresen üzemelt a sportot, amit nagyon szeretek.
- Mi a csapatod neve? Milyen a korosztályonkénti beosztás?
- A csapat neve RK Ada, több mint húsz éve fennáll, és pillanatnyilag 60 játékosból áll. A korosztályonkénti beosztás szerint vannak a legkisebbek (minik), következnek a kicsik (juniorok), ezután pedig a nagyok (seniorok). Én is ebben a csapatban játszom.
- Ki szokott felkészíteni benneteket a meccsre?
- Goór Róbert az edzőnk, aki hetente háromszor foglalkozik velünk.
- Hány versenyen voltatok, és összesen hány serleget nyertetek? Neked hány érmed van?
- Körülbelül 100 versenyen vettünk részt, amelyekről 15 serleggel érkeztünk haza. Nekem összesen 20 éremem van.
- Nemrég voltatok Dunaújvárosban. Ott milyen helyezést értetek el?
- A legkisebbek harmadik helyezést értek el, a középső csapat, az Ada B hatodik lett, az Ada A csapat pedig megszerezte az első helyet. De más helyen is nagyon jól szerepeltünk, például Veszprémben, Görögországban, Orosházán, Kalocsán, Leskovacon stb.
- Ki a példaképed, melyik csapatban játszanal szívesen és miért?
- Sterbik Árpád, aki egy spanyol csapatban játszik, természetesen szívesen játszanék ott én is.
- Gyakorlati a sérülések meccs közben?
- Persze. Általában izomhúzódások, ficamok, horzsolások.
- Gondolom hosszú távú terveid is vannak a kézilabdával kapcsolatban.
- Ezen még nem sokat gondolkoztam, nem akarom elbizni magam. De szívesen folytatnám a pályafutásom a PICK Szegedben.
- Remélem, hogy a terveid valóra válnak és neked is és a csapatodnak is sok sikert kívánok a jövőben.

Hodik Rita, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

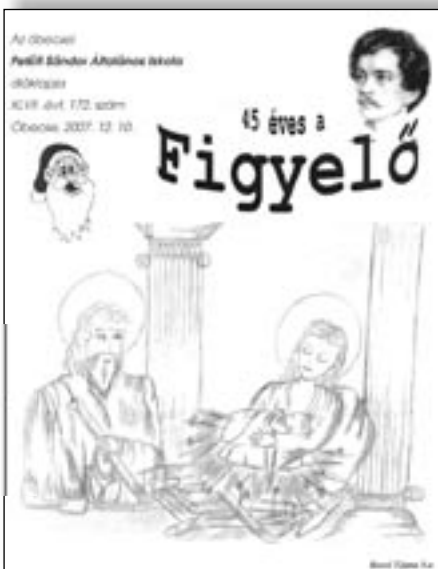
Pótoktatás

A moholi Novak Radonić iskolában is megszervezték a pótoktatást a téli szünidőben. A tanárok azokat a tanulókat várták elsősorban a pótorákra, akik egyes tantárgyakból nem sajátították el a teljes tananyagot. Az órákon azonban olyan tanulók is megjelentek, akiknek erre nem volt szükségük, de szívesen átlátnak a szeptembertől december végéig tanultakat.

Dóci Emese
Novak Radonić iskola, Mohol

Kedves Szerkesztőség!

Nagyon boldog, sikeres új esztendőt kíván önöknek a Figyelő szerkesztősége az óbcesei Petőfi Sándor Általános Iskolából. Kívánjuk, hogy legyen sok-sok tartalmas írás, amelyet megjelentethetnek a Jó Pajtásban. Legyen meg mindenkor a megfelelő anyagi keret, hogy a vajdasági (s nemcsak a vajdasági) gyerekek hozzájuthassanak társaik gondolataihoz, írásaihoz. A további gyümölcsöző együttműködés reményében üdvözlő önöket a Figyelő szerkesztősége. Fogadják szeretettel legutóbbi két számunkat.

Asszociációs önismereti teszt

Mi kell hozzá?

Papírra, ceruzára ezúttal is szükség van. Csendes szobára és a nyugalomra szintén. Most viszont nem rajzolni kell, hanem írni. Fontos, hogy az adott kérdésekre érkező válaszokon ne sokáig gondolkodj, írd le nyugodtan azokat a hangulatokat, képeket, színeket, szavakat, amelyek elsőre az eszedbe jutnak. Ne félj, rossz válasz nincs.

1. feladat

Írd le egymás alá azt a három állatot, amelyik a legkedvesebb neked. Figyelem, a sorrend fontos! Első helyre azt az állatot írd, amelyiket a legjobban szereted, és így tovább.

2. feladat

Írd le, mi jut eszedbe az erdőről. Írhatasz csak szavakat felsorolásszerűen, de kerek mondatokat is. Ahogy jólesik.

3. feladat

Írd le, milyen a tenger. Hasonlóképpen a második feladathoz, mindegy, hogy megfogalmazott mondatokat vagy csak szavakat írsz.

Elemzés – (Figyelem! Csak akkor szabad elolvasni, ha már elkészültél a feladatokkal!)

1. A három kedvenc állatod.

Az első állat, amit megneveztél, azt mutatja, milyennek látnak téged a többiek, természetesen a te tudattalan megítélésed szerint. Pontosabban: úgy gondold, hogy amilyen tulajdonságokkal rendelkezik az általad elsőként megnevezett állat, olyan tulajdonságokat látnak benned az ismerőseid.

Ha például elsőnek az oroszlánt írtad, akkor szerinted téged bátornak, erősnek, félelmetesnek, előkelőnek, királynak, elegánsnak látnak. Ha viszont a nyulat írtad elsőnek, akkor az az érzésed, hogy a nyúl jellemzőivel illetnek téged, vagyis gyávának, fürgének, ugribugrinak tartanak.

Fontos az elemzésben, hogy te mit gondolsz arról az állatról, amit megneveztél. Ha például a nyulat írtad, de a nyúlról eszedbe se jut a gyávaság, csak a pihepuhaság, a kedvesség, akkor ezeket a tulajdonságokat vedd figyelembe.

Ha a választott állat tulajdonságaival nem vagy megelégedve (mert például az oroszlán ereje, fölénye taszít téged, és nem elkápráztat), akkor úgy véled, a környezeted nem olyanok lát, amilyennek szeretnéd.

A második állat a sorodban azt mutatja, milyen vagy valójában. Megint hangsúlyoznom kell, hogy csak a saját tudattalanod megítélése szerint! Ha például ide a sast írtad, akkor te a sas tulajdonságaival jellemzed magad. Érdemes megfigyelni, hogy az első két állat miben hasonlít, és miben különbözik egymástól, hiszen az megmutatja, hogy a saját magad-, illetve a környezeted által rólad kialakított kép mennyire van összhangban. Ha ez az összhang hiányzik, az önértékelési problémákra utal.

Izgalmas belegondolni, milyen érzelmeket kelt benned a második állat gondolata. Szeretetremlő, mint egy kutya? Vérengző, mint a tigris? Félelmetes, mint az orrszarvú?

Utálatos, mint a hiéna? Szabad, mint a pillangó? Ugyanezek az érzelmek jelennek meg benned, amikor önmagadról gondolkodsz. Ha az állatod nem eléggé szeretetre méltó, akkor nagy feladat előtt állsz. Meg kell szeretetned magad önmagaddal. Ha másképp nem megy, hát szakember segítségét kell kérned.

A harmadik állat azt jelzi, milyen szeretnél lenni. Ha a második és harmadik állatot összehasonlítod, és jellegükben, tulajdonságaikban nagyjából egyeznek, akkor az azt mutatja, hogy összességében elégedett vagy magaddal. Ha viszont merőben ellentétei egymásnak, akkor el kell gondolkodni azon, miért nem vállald fel azt a szerepet, amiben jól érzed magad. Ha például a második állat egy oroszlán, a harmadik pedig egy cinke, akkor sürgősen szabadulj meg a vezetői beosztásodtól, és keress magadnak egy sokkal szabadabb, kötetlenebb munkát, amiben kedves és kicsi lehetsz, és szabadon röpködhetsz. Ha a második állatod kiséger, a harmadik viszont párduc, akkor olyan élethelyzetre vágysz, amiben megmutathatod fenséges erődöt, de ez e pillanatban nem így van, mert elnyomottnak, megalázottnak, picinek érzed magad.

2. Milyennek látod az erdőt?

Az erdő a családod szimbóluma. A család a legfontosabb bázisunk, ahol harmóniában, szeretetben, nyugalomban lehetünk. Onnan valók a gyökereink, onnan táplálkozunk energiával. Ezért nagyon fontos, hogy milyen kapcsolatban állunk vele.

Ha a te erőd összességében félelmetes, sötét, ijesztő, akkor abból nagyon szomorú következtetéseket lehet levonni a családdra nézve.

Figyeld meg, volt-e út a sötét rengetegben. Ha igen, az azt jelenti, hogy látsz lehetőséget arra, hogy kijuss ebből a helyzetből. (Ha nincs út, meg kell keresned. Mindig, mindebből van kiút.)

Ha sötét, ijesztő erdőt látsz, de aztán derengő napfényt észlelsz, és a fákon keresztül ki lehet látni egy gyönyörű tisztásra, az jelentheti a rossz emlékekkel teli gyerekkort, amiből eljutottál egy mostani szerető, derűs családba.

Ha az erdőbe besüt a nap, az a derű, az optimizmus, az erő jelképe.

Ha egy csermely vagy patak is csordogál benne, mindenképpen jelen van a szeretet.

Érdemes megnézni, milyen évszak uralkodik az erdőben. A legpozitívabb nyilván a tavasz vagy a nyár, de ha kellemes, romantikus érzelmek kísérik, a másik két évszaktól sem lehet negatív dolgokra következtetni.

3. Milyennek látod a tengert?

A tenger, a víz a szeretet szimbóluma. A tengered képzetéből arra következtethetsz, milyen kapcsolatban állsz a szeretet érzésével. Ha számodra a tenger félelmetes, haragos, akkor valószínűleg hiányzik az életedből a szeretetkapcsolat. Ha viszont ringató, gyönyörű, végtelen, akkor a te szívedben jelen van a szeretet végtelensége, gyönyörűsége. Őrizd is meg.

Válaszol: **Bori Mária** pszichológus

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

A Jó Pajtás régi olvasója vagyok, Rendszeresen veszem, és átböngészem az elejétől a végéig. Sokszor megtörtént, hogy magyar nyelvből és történelemből is az itt olvasott tények hoztak ötöst, mert olyan dolgokat is tudtam, ami nincs a tankönyvben és a tanárnőnk sem beszélt róla, de én tudtam! A Bizalmas sorokat is elolvasom, és sose hittem volna, hogy én is tollat-billentyűzetet ragadok, hogy megírjam a gondomat. Nyolcadikos fiú vagyok, és három probléma is keseríti az életemet. Jó lenne, ha valami használható tanácsot kapnék.

Először is szerelmes vagyok egy lányba, aki osztálytársam. Szokott velem, de sajnos a többiekkel is, viccelődni. Egy olyan lány, aki mindig mosolyogva kel fel, és mindent a szép oldaláról lát a világban. Nagyon tetszik, és szeretném tudni, hogyan férközhetnék a közelébe, hogy észrevegyen, de ne csak mint osztálytársat.

A második problémám a tanulással, vagyis inkább a nem tanulással kapcsolatos. Amióta nyolcadikos lettem, valahogy nincs kedvem tanulni. Álladoan mást csinálok tanulás helyett. Félek, hogy bajban leszek az iratkozásnál.

A harmadik nyomasztó dolog a pénz, vagyis hogy nekem a szüleim nem adnak rendszeresen zsebpénzt. Eddig ez számomra nem volt gond, de most már igen, mert a többieknek az osztályban van zsebpénzüik, és szabadon gazdálkodnak vele. Ezt már mondtam a szüleimnek, de nem ért semmit. Mit tegyek, kérlek, segíts!

Riki”

Válasz:

Kedves Riki!

Örülök neki, hogy rendszeresen olvasod a Jó Pajtást és persze a Bizalmas sorokat is, és a javadat szolgálja a lap. Annak pedig még jobban örülök, hogy végül is a bizalmadba fogadtál, és megosztod velem, velünk a gondjaidat.

De vegyük sorba a gondokat. Ami a lányt illeti, azt hiszem, a legjobb helyzetben vagy, hisz napról napra találkozol vele, és a starthelyzeted ezért nagyon jó. Mit kell tenned? Igyekezz a szünetben, az iskolába jövet-menet a közelében lenni. Csatlakozz hozzá, beszélgetsetek az iskolában történelekről, az elolvasott könyvekről, a zenéről, amit hallgattok. Ha lehetőségetek van rá, az osztályban szervezzetek közös programokat, fiúk-lányok együtt, pl. ilyenkor télen (ahol van rá mód) korcsolyázás, mozi, séta, utána jó meleg tea. A szülinapok is jó alkalom az együttlétre, beszélgetésre, egymás megismerésére. Ha pedig egy jószágos, barátságos kismadár meg is súgna a lánynak, hogy neked tetszik, mit szól hozzá? – persze, nagyon tapintatosan, négy szemközt –, még közelebb juthatnál a célodhoz. Megtudnád, hogy ő mit is gondol rólad, és így tisztábban látnád a dolgokat. Hogy mi lesz tovább, az főleg a lány érzelmeitől függ.

Ami a tanulást illeti, nagyon fontos, hogy elővegyed a benned rejtőző AKARATOT, a MUNKASZOKÁSOKAT. Az első lépést már megtetted, megfogalmaztad magadnak a problémádat. Igyekezzél mindennap (szombaton és vasárnap is), akármilyen nehéz, ha csak lehet, ugyanabban az időben és helyen leülni tanulni. Minden zavaró tényezőt iktass ki. Előtte mosdjal meg hideg vízzel, csinálj egy-két guggolást, hogy meginduljon a vérkeringésed. Minden munkaeszközöd az adott tantárgyhoz legyen a kezéd ügyében. Kezdd a számodra könnyebb tantárggyal, be-melegetésként, mint a sportolók. Mielőtt belefogsz a megtanulandó leckébe, mindig idézd fel, mi hangzott el az órán, ha van jegyzeted, olvasd át figyelmesen, és szedd össze a gondolataidat a témával kapcsolatban. Erre érdemes pár percet szánni, mert ekkor gondolatilag is felkészülsz arra, amivel foglalkozni fogsz. Olvasd el a füzetedben a jegyzetedet, és utána fogj hozzá a tankönyvben vagy a munkafüzetben való munkához. Először olvasd el a leckét egészében, utána, másodszori olvasáskor húzd

alá a fontos dolgokat, neveket, dátumokat, eseményeket, definíciókat. Harmadszori olvasáskor pedig csak az aláhúzott dolgokat olvasd el. Használd ki a tankönyvekben a lecke elején, közepén és végén levő kérdéseket, próbáld megválaszolni azokat. Ha nem megy elsőre, keresd meg a választ. Le is írhatod egy papírra. Addig próbálgasd, míg önállóan nem megy a dolog. Ha belelendültél, te magad is fogalmazhatsz meg kérdéseket az anyaggal kapcsolatosan, és válaszold meg azokat. Pl. néhány alapvető kérdés, ami segít a megjegyzésben: Ki? Mikor? Hol? Miért? Mit csinált? Mit történt?

Hogy magadban, hangosan kimondva gyakorolsz, vagy a papírra írod a választ, az tőled és a körülményeidtől függ. De jó lenne, ha valaki meghallgatná a feleletedet. Így, ha felszólít a tanár az iskolában, már készen leszel a mondanivalóddal.

Készíts magadnak munkatervet, hogy pontosan tudjad, mikor mi vár rád, és hogy elegendő idődd legyen a szórakozásra, barátkozásra, lustálkodásra és a munkára is. A munkatervet tűzd ki magadnak látható helyre, hogy emlékeztessen a rád váró dolgokra. Ne feledkezz meg a rendszeres mozgásról, és arról se, hogy este időben ágyba kerülj. Ha csak lehet, ne számítógépezés késő este, mert az izgatóság hat az agyunkra és a szervezetünkre, így nehezebben merülünk a testünket, lelkünket megújító és frissítő alvásba. Csak úgy tudunk eredményesek lenni a munkahelyünkön, az iskolában, ha kialudtuk magunkat, és nem bóbiskolunk, SMS-ezünk, beszélgetünk az órákon, hanem odafigyelünk a tanár mondanivalójára, a társunk felelésére, magunkban mi is válaszolunk a nekik feltett kérdésre, ha kell megkeressük a választ a könyvben, füzetben és újra elolvassuk. Ne hagyd, hogy kárba vesszen az idő, amit az iskolában töltesz, mert tudományos vizsgálatok kimutatták, hogy: általában a hallottak 20, a látottak 30, a látottak és hallottak 50, saját kimondott szavaink 70, aktív cselekvésünk 90 százalékát jegyezzük meg.

Azt hiszem neked is az a célod, hogy eredményes legyél, azaz ahogyan tudományosan mondják szeretnéd „a tanulást a pusztá olvasásból aktív cselekvéssé alakítani”. Ezzel 30 százalékról a háromszorosára, vagyis 90 százalékra növelhetjük a megjegyzés arányát.

Ami a zsebpénzedet illeti, a szüleid nehéz tárgyalópartnerek lesznek, ezért próbálj velük egy kisebb összegben megegyezni, vagy ha nagyszüleid adakozó kedvükben vannak, velük egyezzel meg egy kisebb összegben. Persze felkínálhatsz nekik ellenszolgáltatást is, pl. bevásárlás, az utca felszépítése stb. Ez a taktika a szüleidnél is beválhat.

Végezetül egy gyakorlatot ajánlunk neked és a többi olvasónknak is, amely segíthet a figyelem-összpontosításban. A gyakorlat pedig a következő:

Támaszd fel az íróasztalodra a két karodat, és illeszd egymáshoz az ujjaidat: hüvelykujj a hüvelykujjhoz, mutatóujj a mutatóujjhoz stb.

Feszítsd egymáshoz a tenyereket, méghozzá lehetőleg egyforma erővel, ne remegjen sem a karod, sem az ujjaid.

Tekinteted és gondolataid szögezd az ujjak hegyére. 2-3 másodperc után lazítsd el a felsőtested, de az ujjak pozícióján ne változtass.

Ismételd meg a feszítést, lazítást tízszer.

Utána enged le a karod az öledbe, és figyeld a finom energiaáramlásokat a testedben.

Ez a gyakorlat segít a figyelmet összpontosítani, és elűzi a stresszt, a rossz gondolatokat. Jó tanulást, gyakorlást!

A Cinemintye család

A Cinemintye családot a környék egész egérnépe irigyelte hanyag, puha szívű gazdájukért. Magányos, öreg festőnél tanyáztak, akinek rendetlenségénél csak feledékenység volt nagyobb. Még az éléskamrában, asztalon, fiókokban és ablakpárkányon porosodó ennivalókról is elfelejtkezett. Így a népes Cinemintye család egyik nagy darab sajtból a másikba költözött állandóan. S ha a sajtot megunták, áthurcolkodtak egy ódon lovagvárként meredező, kellemesen érett szalonnába vagy félig lerágott sonkacsülökbe. S még csak rejtőzködniük sem kellett közben, mert az öreg festő név szerint ismerte és gyöngéden szerette egereit. Nem is volt semmi baj addig, míg a nagy bőség meg nem rontotta az egércsemetéket. Az elkényeztetett fiatal

egérnemzedék sohasem éhezett. Nem félt senkitől és nem kellett megdolgoznia semmiért. S a kövér, lusta, agyonetetett egérkék tétlenségükben mindenféle haszontalanságot találtak ki. Különösen elől járt rosszalkodásban Citricupp, a legkisebb egérfiú és Bömbi, a húgocskája. Olyan csöppségek voltak, hogy közösen beleférttek volna egyetlen dióhéjba, kivéve persze a bajszukat. Mert ezt a harcias, hosszú ékességüket bátran felhasználhatták volna a dióhéjcsónakban evezőnek. Pajkosságuk viszont sokszorosan túlnőtt parányi testükön. Szegény öreg festő ellen valóságos csínyhadjáratot indítottak unatkozva nyüzsgő testvéreikkel együtt. Nekiestek például munkaszámolyának, keresztülrágták mind a négy lábát, s mikor gazdájuk ráült, a támlátlan szék nagy reccsenéssel leszakadt alatta. Széles karimájú művészkalapjába annyi lyukat öröltek, hogy szeles időben veszélyes keresztthuzat támadt benne, s a festő fülzsongatást kapott tőle.

A könyvet, amelyet olvasott, nagy lyukú ementáli sajtja alakították át. Egyetlen ép zsebe sem volt már. Alagutat fúrtak a paplanjába és a cipője talpába. Rávetették magukat a festékeire is. E mesterkedés közben alaposan összemaszatolták magukat mindenféle színnel. Így bemázolvá rákapaszkodtak a festményre, amelyen

gazdájuk már évek óta dolgozott, és hatalmas rajcsúrozást rendeztek rajta. Úgy összekenték, át- meg átmázolták, hogy az öreg festő majdnem hanyatt esett, mikor levette róla a ponyvát. A sárga, piros, kék, zöld és lila krikszkrakszok teljesen eltakarták a szép holdfényes tájat, amelyet annyira szeretett.

Ezzel a képpusztítással azután betelt a mérték. A festő elhatározta, hogy hálátlan egereit kiűzi az egérparadicsomból. Meg is vásárolta az egérfogókat, és lerakta üresen az asztalára. Az egérfogók láttára az egerek is észbe kaptak, különösen az öregek. Anyyira megijedtek, hogy eszükbe se jutott a festő feledékenysége, az, hogy már nem is gondol többé az egérfogókra. Nagy riadalmukban rögtön intézkedni kezdtek. Felpakolták Citricuppot Bömbi húgával együtt, és

javitóintézetbe küldték a pinceegerekhez. Mert azzal teljesen tisztában voltak, kiknek a nagybajuszú, csalafinta fejében születnek meg a hétmérföldes szemtelenségek. Citricupp és Bömbi a pincében hamarosan rájött, mit jelent valójában egérnek lenni. Szegény, kiéhezett rokonaik között bizony ők is csak akkor ettek, ha nagy harc árán megszerezték maguknak valami kormos gyertyavéget vagy penészes kenyérdarabot. Egyébről sem álmodtak nyugtalan szunyókálásuk alatt, mint hatalmas, zsíros sajtpalotákról, kalács-függőkertről és sonka-lovagvárakról. De egyetlen nyomorúságos falatjukat sem nyelhettkék le zavar-talanul, mert folytonosan rettegniük kellett a vasvillakarmú pincemacskától, égőszemű patkányoktól és sóvár bogárfalkáktól. Szánták-bánták rosszalkodásukat, s addig rimádkodtak, fogadkoztak, míg a legöregebb pinceegér felüzent szüleinek: most már bátran hazavihetik megjavult csemetéiket. Felelősséget vállal értük.

Nagy volt az öröm a Cinemintye családnál. Cincogott az ének, párologtak a legfinomabb falatok. Az öreg festő saját tenyeréből etette a két megtért bűnöst. Mert csoda történt közben. Citricuppot és Bömbit ünnepelte az egérnemzetség apraja-nagyja. A csoda értelmi szerzője ugyanis éppen a két száműzött volt. Egy tekintélyes képkereskedő meglátta azt a festményt, amelyet a maszatos lábú, festékes farkú egérkék Citricupp vezetésével összevissza szaladgáltak. S ez a rögtönzött egérke-remekmű annyira elbűvölte, hogy óriási összegért megvásárolta. De ez még nem minden. A kereskedő kiállította a képet, és a festő díjat meg aranyérmet nyert vele. Az öreg mester tehát most már semmi áron nem vált volna meg egereitől, annál is inkább, mivel azok élete alkonyán megkímélték a fárasztó munkától. Semmi mást nem kellett tennie, mint festékbe mártani a legfürgébb kisegereket, és ráereszteni a vászonra. Ami a színes festékektől csöpögő vidám állatkák hancúrozásából kialakult, azt egyre fokozódó csodálattal ünnepelték az emberek. Rengeteg pénzt meg kitüntetést adtak érte. S így nőtt mind nagyobbra a Cinemintye család becsülete is a vadul rendetlen, bol-dog festőműteremben.

Szepes Mária

Borbás Zoltán illusztrációja

Orchideák

Az orchideák mindenhol elbűvölik az embereket. Ezek a növények az egzotikus szépség és színpompás ragyogás szinonimái. Az orchideák nem korlátozódnak csak a trópusi területekre, hanem bolygónk mérsékeltabb éghajlatú területein, például Európában is megtalálhatók. Az orchideafajok különböző területeken is megélnek, a sarkvidéki Izlandtól a szubtrópusi Görögorszáig. Európában összesen kb. 350 faj ismert. Sok trópusi fajjal szemben az európai fajok földi növények, melyek a földre eresztik gyökerüket. A trópusokon az orchideák főként fákra gyökereznek. A mocsári orchideák csak olyan talajon nőnek, ahol a talajvíz megfelelő mennyiségű meszet tartalmaz. A tőzeges területek és a hangafüves földek egyes részei szintén otthont adnak az orchideáknak.

Több mint háromezer méter magasságban is lehet orchideákat találni. Ezen a magasságon lehet találni a világ legkisebb orchideáját. E faj virágainak átmérője kevesebb, mint öt milliméter.

A postáról

A futárokat azelőtt „folyó”-nak nevezték: a futár mindössze kétszáz éves szavunk. A királyi megyei hírnököket régi nevükön „várkurjantóknak” hívták.

A postai díjak Mária Terézia idejében fele-fele arányban oszlottak meg a címzett és a feladó között.

Az első menetrend szerinti postajáratokat Augustus császár uralkodása alatt szervezték meg a Római Birodalomban.

Az első postaládát valószínűleg II. Ramszesz idejében (i. e. 13–14. sz.) állították fel az ókori Egyiptomban.

A hajósoknak sajátos „postaládái” alakultak ki a modern posta elterjedése előtt. Egy-egy ismert üregben vagy olajos hordóban hagyták a levelet a tengerészek, amit aztán a megfelelő irányba közlekedő hajó magával vitt.

Ha a postalegény hamisan vagy hibásan használta a postakürtöt, büntetést kellett fizetnie.

A vadnyugati postakocsijáratokon a szabályzat részletesen leírta a hölgyekkel szemben kötelezően tanúsítandó magatartást. Az utasok kötelesek voltak fegyverrel részt venni az indiánok (vagy mások) támadásainak visszaverésében. Szintén kötelesek voltak segíteni a terepakadályok leküzdésében. Magyarországon, ha a kocsi elakadt, először a harmadosztályú utasoknak, majd a másod-, végül az első osztályúaknak kellett leszállni és segíteni.

D–É

Szólásmagyarázat

Fűbe harap

A szólás eredetileg a földre zuhant, halálra sebzett harcos vergődését jellemezte, azt a mozdulatot, amellyel tehetetlen fájdalomában mindazt rágta, amit csak a szájával el tudott érni. Bizonyos alkalmakkor a germánok, a szlávok, az ósitálieiak a kézbe vagy

a szájba vett fűszálakat a sérhetetlenség jelképeként tekintették. A fűbe harap eszerint eredetileg azt jelentette, hogy a további harcra való teljes képtelenség elismerésül füvet vesz a szájába. Ebből alakult ki szólásunk mai változata.

Lógásgátló

Kétszer is meg kell gondolniuk. Kezentről egy szingapúri iskola nebulóinak, hogy lógiának-e, mert egy mobiltelefonos üzenetküldő rendszernek köszönhetően azonnal lebuknak szüleik előtt.

Nemrég helyezték üzembe azt az újdonságot, amely automatikusan értesíti sms-sel a szülőket, ha gyermekük hiányzik az iskolából. A szülők azután

négyféle válaszüzenet közül válogathatnak: közölhetik az iskolával, hogy tudnak a hiányzásról és meg is indokolhatják, de persze tudathatják azt is, hogy fogalmuk sincs, hol a gyerek. A mobilos megoldással jócskán lerövidíthető a tanár és szülő üzenetváltása közötti idő, és a tanároknak kevesebb adminisztrációs teendőjük marad.

D.

Keresztrejtvény

– Remélem, fiam, a mai dolgozatíráskor nem foglak rajtakapni, hogy a szomszédod füzetéből másolod a feladatot! – figyelmezteti a tanár a diákot.

— ●●●

A gyerek választát a rejtvényben találod.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része (folytatás a függőleges 10. sorban), 11. Vadásztölténybe való apró ólomgolyók, 12. Daráló, 13. Jó eredmény, 14. Felfog, 15. ...-móg, 16. Tolnai Ottó, 17. Mindkettő, szerbül, 19. Nagyobb földdarab, 21. Cselekszem, 23. Réti, 24. Hangtalan Joli, 27. Állatlakás, 29. Bácskai helység, 33. Férfinév, 35. Apafi Mihály.

Függőleges sorok: 2. Kis Zsigmond, 3. Kerti vetemény, 4. Evésre alkalmas gyümölcs, 5. Római császár (ék. h.), 6. Itat eleje, 7. Az állatok testét fedi, 8. Undorodik-e (ék. f.), 9. Végél László, 13. A poén befejező része (folytatás a vízszintes 34. sorban), 14. Idegrendszerével érzékel, 18. Igeköető, 20. A férfi párja, 21. Fordítva ritkás erdő, 22. Tenger, angolul, 25. Ipari növény, 26. Vérző horzsolás a testfelületen, 28. Nem ide, 30. Majtényi Erik, 31. Ruténium vegyjele, 32. Fordítva ön.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11					12			
13					14				
15							17	18	
19		20			21		22		
				23					
24	25		26			27		28	
29		30		31		32			
34								35	

Betűrejtvények

```

graph LR
    S1[1: M_R, EEE] --> S2[2: TOK]
    S2 --> S3[3: D, A, ZS ADA]
    S3 --> S4[4: GYEK]
  
```

Skandináv rejtvény (3.)

Ebben a rejtvényben egy női nevet, valamint annak három becéző formáját kell megfejteni. A név görög eredetű, jelentése győzelmet hozó. Azokat a nőket, akik ezt a nevet viselik, legtöbbször január 13-án illik felköszönteni, habár alkalom van erre még február 4-én és július 9-én is.

				BÁCSKAI HELYSÉG		MÓRICZ- REGÉNY		PIRIKE		SPANYOL KISEBBSÉG		CSAVARJA (ÉK. F.)		FESZÍTŐ- ESZKÖZ		
				5		EURÓPAI FŐVÁROS		IDEGEN TAGADÁS		KELET		ROKON		MAGÁNYOS SZEMÉLY		
				MELY IDŐ- PONTBAN						VAGYON				VATIKÁN		
				ÉN, LATINUL				OROSZ FOLYÓ				ANYA- SERTÉS VAGO- ESZKÖZ		KÉN		
	2	DÉLI GYÜMÖLCS						SZÉN								
VOLT		BOLGÁR PÉNZ							L. O. R. E.						SUGÁR	
									EGY							
IGEKÖTŐ			501			ZÉRÓ		KÖZSZEMLÉ- RETESZ				LL			URÁN	
			FÉLTATA			ERDÉLYI FOLYÓ		ADRIAI FÜRDŐ						FIZETÉS		
TENGERI EMLŐS										NÓTA KEZDETE			SEB BETŰI			
										PORTU- GÁLIA			ÉRINTETLEN			
LOMB- SZÓNYEG					50		KÉRNI KEZD		OLASZ FOLYÓ			ÉSZAK		ÉÉÉÉ		
					AUSZTRIA		FÉL ÖT		NORD			PAD KÖZEPE		NÉVELŐ		
	HAT KÖZEPE			UGRIK, PL. A BOLHA						ELŐLEG, SZERBÜL						

Anagramma

DRÁMA

ZENÉL

BÖGRE

KORSÓ

PÁLMA

CSODA

TÁRJA

SUGÁR

CSÓKA

Az ábra jobb felén levő szavak betűiből alkoss új szavakat, csak arra vigyázz, hogy értelmesek legyenek! Ha jól sikerült, akkor a következő találós kérdés válaszát olvashatod a kiemelt oszlopban: Teszik csomóval, feladattal és ezzel a rejtvénnel is. No mit?

Az 1–2. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Tetszik, de szerintem a Palicsi-tó szebb.

Betűrejtvények

1. maraton, 2. pitypang, 3. tenisz, 4. gerely, 5. levelibéka, 6. pinto, 7. gebe, 8. cinke

Minirejtvény

– Na látod, hogy milyen buta!

Európai nemzetek

1. finn, 2. francia, 3. magyar, 4. román, 5. svéd, 6. szerb

5-ből 6

Tibor

Logikus számsor

1. 98 (a számokhoz hozzáadunk 19-et),
2. 729 (a számokat megszorozzuk 3-mal)

Szóbetoldó

HAT

Anagramma

Zenebona

Gyufatalány

L/V = X

Lóugrásban

– Nem, de ha kész lesz, meghallgatom.

Összetett szavak

könyv

Körszámtan

A keresett szám 193, mert a számokhoz először hozzáadunk 7-et, majd megszorozzuk 2-vel.

A 40–41. skandináv rejtvény helyes megfejtése

KISKARÁCSONY,
NAGYKARÁCSONY, KISÜLT-E MÁR
A KALÁCSOM.

Könyvjutalmat kap

Dóci Emese, Mohol.

Ünnepi versidézetek (40–41. szám)

1. ANGAL ZENÉJE, GYERTYAFÉNY –
KINCSES KEZEM HOGY LETT SZEGÉNY?

2. HARANG CSENDÜL,
ÉNEK ZENDÜL,
MESSZE SZÁLL A HÁLAÉNEK.

Könyvjutalmat kap

Pétervári Patrik, Ada.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				

Meghatározások:

1. Gáspár becézve,
2. Táplálja,
3. Dögező ragadozó,
4. Bácskai helység,
5. Nagyobb szoba,
6. Okos,
7. Becézett nagymama,
8. Fordítva savanyú gyümölcs,
9. Kis Erzsébet.

A kiemelt oszlopban egy finom csemege nevének kell kialakulnia.

Puzzle

	A		I	M		N	K
Y	E		R	Z		E	R

A puzzle-darabokból egy közmondásnak kell kijönnie, ha megfelelő helyre, illetve sorrendbe rakod őket. Hogy szól a közmondás?

Egy kis irodalom

J	A	C	N	V	D	A
K	D	O	N	O	S	Z
A	A	L	V	O	A	N

Haladja a lóugrás szabályai szerint, és húzd ki sorban A beszélő kutya írója nevének betűit. Ha jól csináltad, akkor a maradék betűkből egy másik regényének a címét olvashatod össze.

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán

írta CS. HORVÁTH TIBOR,

rajzolta FAZEKAS ATTILA

(FOLYTATJUK)

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

A szerelem sok sikert ígér, de pénzügyekben és a barátokkal már óvatosnak kellene lenned. Kerüld az elhamarkodott döntéseket! Lehetséges, hogy az elv, miszerint minden, ami elromolhat, el is romlik, az most rád is érvényes. Számtalan dolog felmondja a szolgálatot. Azonban mindez csak a gépezetekre vonatkozik.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Aligha leszel abban a helyzetben, hogy nyugodtan tudj érvelni. Apró, ártatlan ügyekkel foglald el magad, ahelyett, hogy a lényegre összpontosítanál. Próbáld megőrizni a nyugalmadat. Nem érdemes mindenért másokat hibáztatni. Saját makacsságodnak vagy rossz döntéseidnek leszel az áldozata, ha nem változtatás sürgősen a hozzáállásodon.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Most jobb, ha nem kritizáld a szüleidet, inkább fogadd meg a tanácsait. Ez az önzetlenül felkínált segítség nem a te gyengeségeidet mutatja. Egy váratlanul jövő rossz hír is megvisel, bár nem érint túl mélyen. Amilyen gyorsan jön, olyan gyorsan el is múlik minden. Csak egy-két rossz napod lesz. A szerelemben igazán sikeresnek érezheted magad.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Semmilyen felkérést nem érdemes visszautasítani, a mostani próbatételek jót tesznek a jövődnek. Az volna a leghelyesebb, ha a feladatokba temetkeznél, mert ezért nemcsak elismerést, hanem egyéb jutalmat is kapsz. Segítőkészen állj azok mellé, akiknek erre szükségük van!

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Természetes, hogy a jelenlegi körülmények között igazán jól érzed magad, jó kedéllyel és elégedetten. Azért nem árt vigyázni, ne gyűjts ellenségeket, talán éppen az elbizakodottságoddal. Most a szerencse kísért. Családi ügyekben sem várhatóak csatározások.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

A legfőbb támaszod ebben az időszakban az otthon. Sok örömet találsz a családotban, sőt te is sok örömet nyújtasz szeretteidnek. Ne sajnáld az esetleges áldozatokat, azok most nem jelentenek számodra komoly terhet. Ha szükséges, melletted lesznek a szüleid. A családtagjaid nemcsak jó tanácsokkal, hanem más módon is a segítségére sietnek.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Lassan itt az ideje, hogy megtervezd nagy vonalakban az előtted álló év feladatait. A tavalyi mérleg eredményeképpen örömmel állapíthatod meg, hogy veszteségeid sokkal kisebbek a vártnál. Igaz ugyan, hogy korábbi mulasztásaidért éppen most, szinte a legrosszabbkor nyújtják be a számlát. Talán nem is baj, ha egy kis erőfeszítésre kényszerítenek.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Olyan típus vagy, akinél szép szóval mindent el lehet érni, de az erőszakra macacssággal válaszolsz. A bőrből ugyan nem bújhat ki, ám ha belátóbban és engedékenyebben viselkedsz, azzal elsősorban önmagadnak teszel jót. Lehetséges, hogy fáradt vagy, vagy egyszerűen csak túl érzékeny. Most minden apró-cseprő dolog miatt felhúzod az orrod. Másor sem könnyű a kedvedben járni, de most jól tennéd, ha sem magadhoz, sem másokhoz nem lennél olyan szigorú.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Nagyon fontosak azok az ismeretségek, amiket mostanában szerzel. Jelenleg a szerencse vezet a lépéseidet. Kitérő fizikai és szellemi állapotod is átsegít minden akadályon. Ne félj a jövőtől, még akkor se, ha pillanatnyilag kétségbeesztő a helyzeted. Ez a probléma hamarosan meg fog oldódni, csak ki kell várni az idejét, ami hamarosan elérkezik. Nem mehet minden simán, mert akkor nagyon unalmas lenne az életünk. Gondolj erre!

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Elsősorban másokat okolysz a kialakult helyzet miatt. Azonban az az igazság, hogy minden aggodalmad felesleges, ugyanis rövidesen, még az év elején sokkal jobb helyzetbe kerülsz. Csendes munkálkodásba kellene fognod, amíg elvonulnak fejed fölül a viharfelhők. Visszafojtott energiáid azonban nem igazán teszik ezt lehetővé. Ha véletlenül megharagszol valakire, ne légy vele kíméletlen.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Mindenáron versenyt akarnál futni az idővel, vagyis lehetetlenül, türelmetlenül sürgeted az eseményeket. Csak feleslegesen pazarlod az energiáidat, ha nem tudsz ellenállni az ilyen kísértésnek. Óriási lehetőségek várnak rád az év elején. Lehet, hogy kicsit gyorsan és hirtelen történik minden, ezért érthető, hogy miért esel pánikba. Ennek köszönhetően kapkodsz, csörtetve jársz a világban.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Semmi sem pontosan úgy történik, ahogyan azt szeretnéd. Nem könnyű belátni, hogy bizonyára éppen ez a jó, mondhatni ez a szerencséd. Ne gondold azt, hogy hibázol, lehet, hogy éppen a tévedéseid válnak leginkább a hasznodra. Az nem árt, ha erélyesen kézbe veszed és irányítod a sorsodat, de jó, ha közben tudod, hogy meddig ér el a kezed, és hol vannak a saját képességeid határai.

Kamion

- Mi a neve a francia borszállító kamionnak?
- Kamizson.

Megmondta

- Aggodalomra semmi ok! - mondja az orvos a betegének. - Ezzel a betegséggel élélhet akár hetven évig is.
- De hiszen már hetven vagyok!
- Na, mit mondtam?!

Figyelmes kiszolgálás

- Főúr, én tizenkét osztrigát rendeltem, és csak tizenegyet kaptam!
- Bocsnát, azt gondoltuk, hátha kellemetlen lenne önnek, ha tizenhárman lennének az asztalnál!

Ilyen egyszerű

- A kávéházba bemegy egy fiatalasszony, és kérdi a felszolgálót:
- Mondja, kérem, itt van a férjem?
- Nincs, asszonyom.
- Honnan tudja, mikor még a nevemet sem mondtam meg?
- Soha senkinek a férje nincs itt...

Madárszakik

- Ismered a madarakat?
- Hát persze.
- Akkor mondd meg: ott azon az ágon a két madár közül melyik a rigó és melyik a cinke?
- Ez igen egyszerű. A rigó az, a cinke mellett.

Vendéglégedettség

- Ketten beszélgetnek:
- Ez nagyon tisztességes kávéház, kérek.
- Miért?
- Egyszer itt felejtettem az ernyőmet, és egy fél év múlva, mikor újra bejöttem, megtaláltam.
- Na és biztos, hogy a te ernyőd volt?
- Nem, de mégiscsak szép ez a becsületesség.

Bátorság, Kovács a neved!

- Kovács leül Szabó mellé a kávéházban, és magából kikelve mondja:
- Most aztán alaposan megmondtam a véleményemet egy bokszbajnoknak.
- Ne mondd - csodálkozik Szabó -, és nem lett belőle semmi kellemetlenség?
- Nem - feleli Kovács -, amikor dühbe jött, megszakitottam a vonalat.

Pipa híján

- Miért nem tud a skót pipázni?
- Mert ha a saját dohányát szívja, az sokba kerül, azt nem engedheti meg magának. Ha pedig más kínálja meg, olyan keményre tömi a pipát, hogy nem szelel.

Szahara

- Hol voltatok nyaralni az idén? - kérdi Szabót a barátja.
- A Szaharában.
- A Szaharában?
- Mit csinálunk? A gyerekek imádnak homokozni

Tengeralattjáró

- Az én bátyám tengeralattjárón volt szakács.
- Volt? Most már nincs ott?
- Nincs, szegény. Egyszer ugyanis oda-kozmált a tej, és ő ki akart szellőztetni.

Felháborító

- Ákos, kérek - nyit rá a professzorra a felesége -, a dada elvesztette a mi kis Ödönként.
- A professzor föl se néz a könyvéből:
- Fölháborító! Elsején vond le a fizetéséből!

Tájékozott tudósok

- Mandula és Mogoró együtt ül a preszszóban, újságot olvasva. Egyszer csak Mandula leteszi a napilapot, és így szól:
- Kérek, ez nagyon érdekes!
- Micsoda?
- Hogy ezek a tudósok előre tudják, mikor lesz napfogyatkozás.
- Na, hallod! Hát mit gondolsz, ők nem olvasnak újságot?

Koronatanú

- Maga látta a balesetet, asszonyom?
- Kérde a helyszínelő rendőr a tanút.
- Igen. Szerintem mindkét autós ugyanarra a gyalogosra pikkelt.

Késés

- Már tegnap vártuk magát, Nadragulya úr. Miért nem jött?
- Szerettem volna jönni, de az új házörző kutyánk nem engedett ki a lakásból.

- Ügyes vagy, papa. Akkor építs most nekem egy hópókembert!

- Hé, legalább a fogómat adja vissza!

Klausztrófia

Elakad a lift a nyolcadik és a kilencedik emelet között. A benne álldogáló két férfi hosszú ideig türelmesen várja, hogy kiszabadítsák. Aztán az egyik elunja, és dühösen megkérdezi:

- Nem tudja, hogy hívták a lift feltalálóját?
- Nem.
- És az anyját?

Terc

– Nagyon szépen énekelnek a katonáik, őrmester. De még szebb lenne, ha tercelnének is.

– Hallották, mit mondott az ezredes úr? Azonnal terceljen mindenki!

Teafőzés

– Az én férjem olyan szórakozott – meséli a professzorné –, hogy tegnap, amikor megkértem, főzzön egy kanna teát, kiment a konyhába, visszatért a teáskannával, a karosszékre tette, ő pedig felült kint a tűzhelyre.

- És mikor vette észre, hogy tévedett?
- Csak akkor, amikor már fűtyülni kezdett.

Kiscsiga

A csigagyerek könyörög az anyukájának:

- Anyuci, hadd szaladjak az úttesten!
- Most nem lehet, kicsim, mert öt óra múlva erre jön egy bicikli.

Tragédia

Smirgli vesz egy szép sárga kanarit. A madár teljesen szabadon él a lakásban, vígan füttyörészik, és a konyhaszekrény szélén alszik éjszakánként. Egy reggel Smirgliné sírva rázza fel mély álmából a férjét:

– Rettenetes! Az éjjel valaki megölte a kanarit. Csupa vér a konyhaasztal. Nem láttál a konyhában macskát, amikor hazajöttél?

– Nem, drágám – ásít a férj. – Csak egy percig voltam a konyhában, amíg kicsavartam egy citromot a limonádéhoz.

Pipás tehén

– Mondja, magának cirkuszi tehene van? – kérdi a gazda a szomszédját.

- Miből gondolja?
- Abból, hogy tud pipálni.
- Ezt meg honnét veszi?
- Hát különben mitől füstölne az istálló?

Sürgös

Porcsin az utcán beleütközik a lihegve szaladó Tulipánba.

- Hová sietsz?
- Rohanok a postára, még mielőtt bezárják.
- Aha. Látom, a kabátodat akarod sürgősen feladni.
- Megőrültél? Miért éppen a kabátomat?
- Mert több nagy pecsét van rajta.

Spórolós mozizás

- Hogyan megy moziba a skót?
- Megváltja a legolcsóbb jegyet az első sorba, közel a vászonhoz, elővesz egy látcsövet, fordítva a szeméhez illeszti, és így olyan messziről látja a filmet, mintha a legdrágább hátsó páholyban ülne.

Sej, a mi lobogónkat...

Két alpinista hosszú, keserves küzdelem árán, ezer veszéllyel dacolva végre feljut a Mount Everest csúcsára.

– Hát, ez kemény munka volt – mondja az egyik boldogan. – Csaknem az életünkbe került, de megérte, mert most kitűzhetjük hazánk zászlaját. Vedd is elő azonnal!

– Én? Azt hittem, nálad van.

Az más

A kis nyuszigyerek sírva megy haza. Apja megáll előtte, és fölgűrűri az ingujját.

- Ne sírj, fiacskám! Ki mert téged bántani?
- A medve – hüppögi a kisnyuszi.
- A medve? – Gűrűri vissza ingujját a papa. – A te bajod! Minek kötöttél bele?

Manapság

- Tudja, hogy minden tizenkettedik férfi magasabb 190 centiméternél?
- Persze, hogy tudom! Ezek ülnek mindig előttem a moziban.

Busójárás a disznófarmon

– Megjósolom, hogy erős fejfájással fog küszködni

Sikereink

Pavlović Eszter

Dudás Csaba

Tímea és Szabó Batancs Melinda is jutalmat, a műhely pedig rajzfelszerelést kapott.

A **belgrádi Vasúti Múzeum** hagyományos A vasút gyermekszemmel elnevezésű nemzetközi képzőművészeti pályázatán a műhelyesek szépen szerepeltek. Dudás Csaba linómetszete 2. díjas lett – 6000 dinárt kapott az oklevél és a vasúti menetjegy (a Romantika nevű vonattal való utazásra szóló jegy) mellé. Korek Csaba, Danilo Jovanović, Rác Gyöngyi, Aleksandar Loboda, Dragičević Roxána, Sándor Flórián, László Roland és Leona Mandić Buila alkotása is látható volt a legjobb munkákat bemutató kiállításon.

Kladnóban (Csehország) 18. alkalommal hirdették meg a Kladnói mókuska elnevezésű nemzetközi pályázatot. Témája az ember pozitív-negatív viszonya a természethez. Rajzokat, festményeket, grafikát és fényképet lehetett küldeni a pályázatra. A pályázatra 4520 képzőművészeti alkotás és 920 fénykép érkezett a világ tíz orszá-

gából. A zsűri több kategóriában hirdetett első, második és harmadik díjat. A műhelyesek közül első díjas lett Jovan Stefanović, Novotni Natália, Berkes Beatrix és Korek Diána. Második díjat kapott: Maša Gudović, Bodó Sarolta, Prole Laura és Korek Csaba. Harmadik díjat pedig: Daniel Livingston, Jaksa Viktória, Dudás Csaba, Bózsits Tímea és Danica Popović. A katalógusban Bózsits Tímea linómetszete kapott helyet.

G. M. E.

A szabadkai Studio Bravo Képzőművészeti Műhely növendékei sikeresen szerepeltek a **Koreában** 17. alkalommal meghirdetett nemzetközi képzőművészeti pályázaton. Legnagyobb elismerést – aranyérmet – Pavlović Eszter kapott linómetszeteért. A többi pályázó: Jaksa Viktória, Daniel Livingston, Vita Miković, Patarčić Edvin, Sándor Flórián, Nevena Srdić, Miloš Purić, Katarina Merc, Losonc Ágnes, Livia Salai, Novotni Natália, Gombos Roberta, Szabó Katalin, Danica Popović, Kudlik Anita, Lidija Stevanović, Bózsits

Eszter aranyérmes linómetszete

**A vasút gyermekszemmel.
Dudás Csaba díjazott linómetszete**

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matica srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS-SR-ID
16225794

**Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, Valamint
Kisebbségi Titkársága**

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

**Szerbiai
Művelődési
Minisztérium**

**A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért**

TipNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjorje út 2. Szabadka
support@tipnet.co.yu www.tipnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■